ZPRAVODAJ
VELKÁ BÍTEŠ

www.vbites.cz

LISTOPAD 2006

- ŽIJE U NÁS NEJSTARŠÍ OBČANKA REGIONU
- MORAVŠTÍ UČITELÉ POTŘETÍ V PŮLKRUHU
- PAMÁTNÁ KAPLIČKA NA NÁVRŠÍ ZÁŘÍ NOVOTOU

Bítešské dívky v reprezentační síni muzea v Hanušovcích nad Topĺou před tapisérií, kterou vytvořila Evženie Mandlová - Hillová, švagrová známé české herečky Adiny Mandlové.

FOTO: SILVA SMUTNÁ

NA BÍTEŠSKÉM JARMARKU

sobota 25. listopadu 2006

Loňské adventní vystoupení dívek národopisného souboru Bítešan. FOTO: SILVA SMUTNÁ

Pátý ročník celovečerního folklorního pořadu v Kulturním domě ve Velké Bíteši složeného z lidových písniček, tanců, zvyků, říkadel i her z Horácka a Podhorácka. Účinkuje národopisný soubor Bítešan včetně předškoláků a hosté z Jinošova. Začátek je v 17 hodin. Od 19.30 hodin program pokračuje lidovou veselicí, k tanci a poslechu hraje houslová muzika Bítešan. Předprodej vstupenek zajišťuje Informační centrum města Velké Bíteše na Masarykově náměstí 5, tel.: 566 532 025, e-mail: infocentrumv-bites@iol.cz.

NABÍDKA PROGRAMŮ A AKCÍ

Pondělí 23. října – pátek 3. listopadu 2006 od 8 do 15.30 hodin
Výstavní síň Klubu kultury, Masarykovo náměstí 5
VÝSTAVA OBRAZŮ MALÍŘKY VĚRY DVOŘÁKOVÉ
Organizuje Informační centrum a Klub kultury

Úterý dne 31. října 2006 v 18 hodin
Výstavní síň Klubu kultury
VIDEOPŘEHLÍDKA
dokumentární tvorby s místní tématikou – např. návštěva z italského družebního města Torrevecchia Pia ve Velké Bíteši, několik obrázků z letošního folklorního festivalového odpoledne, část záznamu z obchůzky královniček v Jestřabí aj.
Organizuje Městské muzeum Velká Bíteš

Sobota dne 4. listopadu 2006 ve 21 hodin
Kulturní dům, Vlkovská 482
TŘI SESTRY
koncert hudební skupiny, předprodej probíhá v Informačním centru, Masarykovo náměstí 5
Organizuje Informační centrum a Klub kultury

Sobota dne 4. listopadu 2006 ve 14 hodin
MŠ Masarykovo náměstí
OPLÉTÁNÍ PEDIKEM – POKROČILÍ
Výroba obalu na květináč – diamantová vazba

Každou neděli v 8 hodin
NEDĚLNÍ PLAVÁNÍ V BAZÉNU V NOVÉ VSI
Odjezd od České spořitelny
Cestovné: senioři zdarma, děti 20 Kč, ostatní 30 Kč
Vstupenky do bazénu: dospělí 40 Kč, děti 20 Kč
Organizuje Seniorklub

Pondělí 6. listopadu – pátek 10. listopadu 2006 od 8 do 15.30 hodin
Výstavní síň Klubu kultury, Masarykovo náměstí 5
VÝSTAVA PRACÍ DĚTÍ MŠ U STADIONU
Organizuje Informační centrum a Klub kultury

Sobota dne 11. listopadu 2006 ve 14 hodin
MŠ Masarykovo náměstí
OPLÉTÁNÍ PEDIKEM – ZAČÁTEČNÍCI
Výroba kulaté ošatky v kombinaci s mořskou trávou

Sobota dne 11. listopadu 2006 v 17 hodin
Park u Sokolovny
I. MARTINSKÝ PRŮVOD SVĚTÝLEK
Pořádá Klub kultury a mateřské centrum Človíček

Sobota dne 11. listopadu 2006 v 19 hodin
Kulturní dům, Vlkovská 482
PĚVECKÉ SDRUŽENÍ MORAVSKÝCH UČITELŮ
Druhý koncert X. sezóny BHP

Úterý dne 14. listopadu 2006 od 10 do 20 hodin
Výstavní síň Klubu kultury, Masarykovo náměstí 5
BEAUTY DEN SALOME
Novinky a trendy v líčení, nové přípravky v péči o pleť na salonu a pro domácí péči, odstraňování celulity pomocí sekvenční tlakové masáže, vánoční dárkové balíčky.
Organizuje SALOME – Mgr. Anna Kopáčková

Úterý dne 14. listopadu 2006 od 15 do 17 hodin
MŠ Masarykovo náměstí
BABY CLUB
Hrací odpoledne pro děti od 2 do 6 let

Středa dne 15. listopadu 2006 v 15 hodin
Kulturní dům, Vlkovská 482
SENIORKLUB S NAŠÍM HOSTEM
Organizuje Seniorklub

Neděle dne 19. listopadu 2006 ve 13 hodin
Sraz u kašny
NEDĚLNÍ VYCHÁZKA PO MĚSTĚ A OKOLÍ
s představitelem města
Organizuje Seniorklub

Neděle 19. listopadu – sobota 25. listopadu 2006 od 8 do 15.30 hodin
Výstavní síň Klubu kultury, Masarykovo náměstí 5
PRODEJNÍ VÝSTAVA SPCCH
Organizuje Informační centrum a Klub kultury

Pátek dne 24. listopadu 2006 od 8 do 15 hodin
Mateřská škola U Stadionu
DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ
Prohlídka školy pro veřejnost, prodejní výstava dětských knih a dřevěných hraček

Pátek dne 24. listopadu 2006 v 9 hodin
Kulturní dům, Vlkovská 482
NA BÍTEŠSKÉM JARMARKU (pro žáky a studenty)
Organizuje Informační centrum a Klub kultury

Sobota dne 25. listopadu 2006 v 8 hodin
Sportovní hala TJ Spartak
TURNAJ V SÁLOVÉ KOPANÉ
Prezentace v 8 hodin
Organizuje TJ Spartak

Sobota dne 25. listopadu 2006 ve 14 hodin
MŠ Masarykovo náměstí
OPLÉTÁNÍ PEDIKEM – POKROČILÍ
Změna - výroba kulatého podnosu na kořenky a ubrousky

Sobota dne 25. listopadu 2005 v 17 hodin
Kulturní dům ve Velké Bíteši
NA BÍTEŠSKÉM JARMARKU
Pátý ročník celovečerního folklorního pořadu složeného z lidových písniček, tanců, zvyků, říkadel i her z Horácka a Podhorácka. Účinkuje národopisný soubor Bítešan, Bítešánek, Sluníčko a hosté z Jinošova. Od 19.30 hodin program pokračuje lidovou veselicí. K tanci a poslechu hraje houslová muzika Bítešan.

Pondělí dne 27. listopadu 2006 v 19 hodin
Kulturní dům, Vlkovská 482
„NĚMÝ BOBEŠ“
Představení legendárního divadla Járy Cimrmana
Organizuje Informační centrum a Klub kultury

Úterý dne 28. listopadu 2006 od 15 do 17 hodin
Mateřská škola U Stadionu
„ŽLUTÉ ODPOLEDNE“

Čtvrtek 30. listopadu – úterý 5. prosince 2006 od 8 do 15.30 hodin
Výstavní síň Klubu kultury, Masarykovo náměstí 5
PRODEJNÍ VČELAŘSKÁ VÝSTAVA
Organizuje Informační centrum a Klub kultury

INFORMACE RADNICE

U SNESENÍ Č. 13/06 Z JEDNÁNÍ RADY MĚSTA VELKÁ BÍTEŠ KONANÉHO DNE 5. ZÁŘÍ 2006

Rada města schvaluje:

- na základě zákona č. 107/2006 Sb. zvýšení regulovaného nájemného z bytů k 1.1.2007 dle metodiky vydané MMR ČR
- vyhovět žádosti p. J. Zduby o finanční příspěvek na vydání publikace „Velká Bíteš. Skromný průvodce starým městem". RM doporučuje poskytnutí cca 50 % nákladů na výtisk 1.000 ks v r. 2007, což představuje ve finančním vyjádření částku 20.000 Kč s tím, že požaduje v preambuli publikace citaci: „Publikace byla vydána ve spolupráci s městem Velká Bíteš ku příležitosti 600. letého výročí udělení plných městských práv Velké Bíteši." Dále pověřuje místostarostu města Ing. A. Koukolu, CSc. jednáním s autorem, p. Zdubou, ve věci získání dotace z fondu Vysočiny
- využití cenové nabídky fy AS PROJECT CZ Pelhřimov na zpracování PD inženýrských sítí na průmyslovou zónu Velká Bíteš nad dálnicí za nabídkovou cenu 198.000 Kč vč. DPH. Na základě předešlého RM schvaluje smlouvu o dílo č. 576/06 na zhotovení projektu stavby dle § 536 a násl. obchodního zákoníku v předloženém znění, jejíž předmětem je zhotovení projektu stavby pro vydání územního rozhodnutí pro výše uvedenou stavbu
- pověřit starostu města Mgr. M. Báňu jednáním s Lesním družstvem Velká Bíteš ve věci uzavření smlouvy s HC Velká Bíteš s.r.o. ve věci umístění reklamního poutače Lesního družstva na ZS za dohodnutou finanční částku s tím, že budou poskytnuty zastupitelstvům příslušných obcí permanentky na zápasy A mužstva HC Velká Bíteš
- zveřejnění záměru prodeje části pozemku p.č. 1127/1, k.ú. Březka u Velké Bíteše
- smlouvu o pronájmu a užití programového vybavení Radnice VERA číslo SWRp/06/32, v předloženém znění, uzavíranou mezi smluvními stranami: městem Velká Bíteš (objednatel) a společností VERA s.r.o. Chlumec n. C. (zhotovitel), jejíž předmětem je poskytnutí uvedených děl a služeb. Tímto současně schvaluje dodatek č. 10 k smlouvě SWR/95/80, jehož předmětem je ukončení účinnosti původní smlouvy: SWR/95/80 ke dni 30.9.2006

Rada města neschvaluje:

- využít nabídku fy Inverma CZ s.r.o. Brno na spolupráci při vyhlašování zakázek – pojištění majetku a odpovědnosti
- vyhovět žádosti o povolení přejezdu přes městské pozemky v k.ú. Velká Bíteš k pozemkům p.č. 3996/1, 3996/2 a zemědělské účelové stavbě č.p. 283 ve vlastnictví žadatele. RM konstatuje, že v této věci je nutno vyčkat na KPÚ, které řeší v ČR příslušné pozemkové úřady

Rada města doporučuje:

- ZM ke schválení přijetí daru, tj. části pozemku p.č. 1, zast.pl., nově zaměřené jako p.č. 1/2, ost.pl., jiná plocha o výměře 270 m² a p.č. 1/3, ost.pl., hřbitov o výměře

52 m², obojí k.ú. Velká Bíteš od vlastníka, kterým je Římskokatolická farnost Velká Bíteš, Kostelní 71, Velká Bíteš
- ZM ke schválení rozpočtové opatření č. 4/06 v předloženém znění k rozpočtu města pro r. 2006
- ZM ke schválení převod DDHM a EM dle přiloženého seznamu formou daru z města na ZŠ Velká Bíteš

Valná hromada obchodní společnosti Lesy města Velká Bíteš s.r.o. schvaluje:
- uzavření smlouvy mezi společností a HC Velká Bíteš s.r.o. na umístění reklamního poutače společnosti na ZS Velká Bíteš za f.č. 70.000 Kč s platností do konce září

USNESENÍ Č. 30/06 Z ŘÁDNÉHO JEDNÁNÍ ZASTUPITELSTVA MĚSTA VELKÁ BÍTEŠ, KONANÉHO DNE 18. ZÁŘÍ 2006

Zastupitelstvo města schvaluje:
- rozpočtové opatření č. 4/2006 v předloženém znění
- prodej pozemku p.č. 1105, zast.plocha a nádvoří o výměře 19 m², k.ú. Velká Bíteš
- odložit rozhodnutí o prodeji pozemku p.č. 1201/3, zast.pl. a nádvoří o výměře 16 m², k.ú. Velká Bíteš a části pozemku p.č. 1201/2, zast.pl. a nádvoří o výměře cca 23 m², k.ú. Velká Bíteš na některé z příštích jednání ZM
- darování části pozemku p.č. 2977/2 – ostatní plocha, manipulační plocha o výměře 28 m², k.ú. Velká Bíteš firmě Student Agency s.r.o. se sídlem Bašty 2, 602 00 Brno s tím, že obdarovaný uhradí poplatky spojené s darováním
- přijetí daru, tj. části pozemku p.č. 1, zast.pl., nově zaměřené jako p.č. 1/2, ost.pl., jiná plocha o výměře 270 m² a p.č. 1/3, ost.pl., hřbitov o výměře 52 m², obojí k.ú. Velká Bíteš od vlastníka, kterým je Římskokatolická farnost Velká Bíteš, Kostelní 71, Velká Bíteš
- dodatek ke zřizovací listině příspěvkové organizace - ZŠ Velká Bíteš, jejíž předmětem je zařazení stravování žáků a zaměstnanců SOU J. Tiraye Velká Bíteš do hlavní činnosti
- převod DDHM a EM dle přiloženého seznamu z města na ZŠ Velká Bíteš

Rada města neschvaluje:
- prodej pozemků p.č. 1201/3, zast.pl. a nádvoří o výměře 16 m², k.ú. Velká Bíteš a části pozemku p.č. 1201/2, zast.pl. a nádvoří o výměře cca 23 m², k.ú. Velká Bíteš za cenu 200 Kč/m²
- prodej pozemku p.č. 1513, ost.plocha, neplodná, 372 m², k.ú. Velká Bíteš
- prodej části pozemku p.č. 2645/1, lesní pozemek o výměře cca 15000 m², k.ú. Velká Bíteš žadateli, kterým je firma Colas CZ a.s. závod Lomy Jihlava

Rada města bere na vědomí:
- informace podané p. místostarostou Ing. A. Koukolou, CSc. ve věci výsledků jednání vedených ze strany města starostou a místostarostou o koupi pozemků nachá-

zejících se na fotbalovém stadionu ve Velké Bíteši. RM doporučuje nejdříve získat a předložit vlastnické listiny. Poté přistoupit k vyjednávání se všemi vlastníky pozemků na fotbalovém stadioně
- text dopisu od presidenta společnosti ITW Pronovia s.r.o. p. H. Plümera, jehož obsahem je stanovisko k výstavbě výrobního objektu v průmyslové zóně Košíkov z hlediska makroekonomické situace a jejího dopadu na harmonogram plánované výstavby uvedeného objektu. ZM doporučuje vzhledem ke znění čl. IV, odst. 2 kupní smlouvy, uzavřené mezi městem a firmou dne 16.9.2004, vyvolat se zástupci fy jednání ve věci kupní smlouvy a realizace výstavby
- požadavek obce Košíkov na obnovení značení přechodu pro chodce v obci
- požadavek na vyřešení situace související s parkováním vozidel na chodníku v ulici Lánice před firmou Lucis

STAROSTA SDĚLUJE

DOMOV DŮCHODCŮ ÚSPĚŠNĚ MODERNIZOVÁN

Rekonstruovaná koupelna splňuje přísné standardy a obyvatelům domova se koupání v nové moderní vaně velmi líbí. FOTO: MGR. MIROSLAV BÁŇA

O prázdninách proběhla modernizace městského domova důchodců, která spočívala v rekonstrukci koupelny a WC, osazení nové elektricky zvedané vaně, výměně stávajících dveří šířky 80 cm za nové dveře šířky 110 cm, včetně vybourání úzkých a osazení širších zárubní do všech pokojů staré části domova důchodců. Zároveň byly jednotlivé pokoje barevně vymalovány. Stavební firma Stavos Velké Meziříčí spol. s r.o. z Jihlavské ulice zvládla danou zakázku ve velmi krátkém období a celkové náklady dosáhly částky téměř 1 miliónu korun. Z Ministerstva práce a sociálních věcí jsme obdrželi dotaci 600 tisíc korun, zbylé prostředky jsme hradili z vlastních zdrojů. Obyvatelé domova důchodců se mohli vrátit zpět do svých pokojů také díky tomu, že zaměstnankyně domova operativně, po dokončení jednotlivých stavebních a malířských prací, uklízely, za což jim patří poděkování.

Domov důchodců získal darem od firmy MERO ČR, a.s. na své vybavení 120 tisíc korun.

ZKLIDNĚNÍ DOPRAVY A ZVÝŠENÍ BEZPEČNOSTI V KOSTELNÍ ULICI UŽ NENÍ SNEM

Kritizovat se dá vždy a všechno. Ale ještě jsem se nesetkal s tím, že se kritizováním něco spravilo nebo udělalo. A to platí i o rekonstrukci Kostelní ulice. Na jedné straně byli zástupci, požadující vytvoření pěší zóny z Kostelní ulice, z druhé strany zaznívaly názory na zachování dopravy v plném rozsahu. Pokud beru v úvahu i to, že zahájení stavby se odkládalo téměř dva roky, tak třetím rokem už nebylo na co čekat a kam ustupovat.

V období konání hodů opět vnikla diskuze, zda by se v této ulici neměly vytvořit dva jízdní pruhy do náměstí. Tento návrh byl zvažován v rámci stavebního řízení, kdy se proti tomuto požadavku postavil projektant i dotčené orgány státní správy. Své argumenty opírali o platné zákony a vyhlášky. Za zmínku stojí kolmé napojení vyústění silnice do náměstí včetně rozhledových trojúhelníků, šířka chodníků včetně ochranného pásma, délka přechodu pro chodce a hlavně jednosměrná komunikace. Vše samozřejmě s pomocnými prvky pro tělesně a zdravotně postižené občany bez ohledu na to, kolik těchto občanů v našem městě žije.

Přestože již toto bylo řešeno v rámci stavebního řízení, bylo znovu svoláno jednání zástupců investora (kraje Vysočina), odboru dopravy a silničního hospodářství MěÚ Velké Meziříčí, odboru výstavby téhož úřadu, zhotovitele a projektanta. Na jednání bylo zúčastněnými konstatováno, že je v současnosti trend dopravu zklidňovat, k čemuž přispívá naopak zužování komunikací, nikoliv jejich rozšiřování. Rovněž bylo potvrzeno, že zvolené řešení se jeví jako nejvhodnější, což dokazují i první zkušenosti po zprovoznění ulice.

Vytvoření dvou samostatných odbočovacích pruhů by si navíc vyžádalo zrušení dalších čtyř podélných stání u pošty. Při projednávání studie rekonstrukce náměstí byl kladen důraz na zachování parkovacích míst hlavně ze strany podnikatelů, kteří mají provozovny na náměstí. Na přelomu měsíců srpna a září proběhlo jednání s Národním památkovým ústavem s cílem nalezení shody umístění hranice dláždění beto-

Vyústění Kostelní ulice do náměstí. Je řešeno obdobným způsobem, jako řada jiných náměstí napojených jednosměrnými ulicemi (Boskovice, Moravská Třebová, Litomyšl, Česká Třebová). FOTO: MGR. MIROSLAV BÁŇA

novou zámkovou dlažbou a žulovou kostkou (velkou i mozaikou). Tento úkol byl projednán i s arch. Burianem, který zpracovává projekt úpravy náměstí. Jednoznačně se vyjádřil pro posunutí hranice vydláždění žulovou kostkou do Kostelní ulice s tím, že prostor pod zábradlím lze využít pro rozšíření zeleně, plakátovacích ploch vhodnou formou, doplnění městského mobiliáře. Toto již bude řešeno v rámci úprav Masarykova náměstí.

REKONSTRUKCE I. ETAPY TYRŠOVY ULICE ÚSPĚŠNĚ UKONČENA

Od začátku prázdnin prováděly Technické služby Velká Bíteš jako subdodavatel firmy Colas rekonstrukci komunikace, chodníků a veřejného osvětlení. V druhé polovině září položili pracovníci firmy Colas finální asfaltový povrch. Náklady dosáhly částky 6 miliónů korun a město obdrželo dotaci z Ministerstva financí ve výši 5 miliónů korun.

Pohled na novou tvář Tyršovy ulice. FOTO: MGR. MIROSLAV BÁŇA

Technické služby pak ještě samostatně realizovaly kapacitní parkoviště včetně stání pro zdravotně a tělesně postižené občany nákladem ve výši 1 miliónu korun. Již v červnu předcházela rekonstrukce splaškové kanalizace u SOU Jana Tiraye a vodovodu u farské zahrady, včetně hydrantů a uzávěrů. Náklady rekonstrukce dosáhly částky 600 tisíc korun a z toho město se podílelo 30 %, bez DPH.

BLAHOPŘÁNÍ I PODĚKOVÁNÍ SOUČASNĚ

V závěru měsíce října vypršel čtyřletý volební mandát zastupitelům, kteří za čtyři roky práce napomohli svými rozhodnutími k rozvoji a modernizaci našeho města, které jsou patrné na každém kroku. Za tuto práci jim patří mé poděkování. Nově zvoleným zastupitelům blahopřeji k získání mandátu. Čeká je minimálně stejně náročná práce jako v uplynulém období, a to hlavně ve znamení oprav silnic.

MALÁ FOTOREPORTÁŽ
DUŠIČKOVÉ ZASTAVENÍ

Jako maminka
kdysi nám,
tak my každý podzim
přestýláme lůžko
svým mrtvým.
V hlavách načechráme
polštářky chryzantém,
v nohách
rozsvítíme světýlko,
aby je v dešti hřálo,
aby jim nebylo smutno.
Ani jim, ani nám.

CO NOVÉHO NA VYSOČINĚ – ZÁŘÍ 2006
PODĚKOVÁNÍ, POCHVALA, ODMĚNA

Ve čtvrtek 21. září proběhlo v Horáckém divadle slavnostní předání děkovných listů osobám, které se podílely v rámci krajského integrovaného záchranného systému na odstraňování škod způsobených povodněmi. Je mi jasné, že jako při každém jiném odměňování se může stát, že odměňující na někoho zapomene nebo naopak někoho třeba vychválí více, než si zaslouží.

Na druhé straně si myslím, že je nutné se snažit všechny, kteří při své práci prokáží výjimečné schopnosti, nasazení a obětavost, chválit a odměňovat. Jsem přesvědčen, že i na úrovni našich obcí a měst máme vynikající občany, obyvatele, kteří rozvoji našich obcí a jejich života buď dlouhodobě nebo třeba i krátkodobě při nějaké mimořádné události pomáhají nebo pomohli s tím, že tak obyčejně činí bez nějakých zvláštních nároků na jakoukoliv pochvalu nebo dokonce peněžitou odměnu.

Možná, že by stálo za to se nyní, na konci čtyřletého volebního období obecních a městských zastupitelstev, nad životem svých obcí i tímto způsobem zamyslet. Jsou obce a města, která tak činí každoročně a vyhlašují pravidelně své ceny obce nebo města. Jsou jiné obce, které to nedělají. Osobně si myslím, že zamyslet se a následně pochválit a odměnit, je v silách každého z nás. Pokud tak budeme činit pravidelně, bude to jedině dobře.

Čas vypršel. Je konec září. Uplynul poslední celý měsíc čtyřletého volebního období vymezeného pro rozhodování obecních a městských zastupitelstev. V našich hlavách přibylo za čtyři roky poměrně velké množství filmového materiálu. Díky nedokonalosti nebo možná právě naopak dokonalosti naší paměti jsou zejména ty starší filmy v naší hlavě již hodně rozmazané a zašlé.

Přesto bychom měli být schopni se alespoň na chvíli vrátit ve své hlavě o čtyři roky nazpátek a přehrát si ten film, který se týká života v naší obci, městě, a jejího, jeho čtyřletého života. Je na každém z nás, abychom si provedli porovnání včerejší a dnešní úrovně života v naší obci či městě. Abychom si trochu pečlivěji připomněli, kdo, co, kdy, s kým a proč.

V říjnu budou totiž komunální volby, a to je chvíle, ve které mají všichni občané možnost „říci“, jak si život ve svém městě nebo obci představují. Je na každém z nás, až jak silně se rozhodneme do budoucího života své obce nebo svého města promluvit.

Miloš Vystrčil
hejtman Vysočiny

CO JE NOVÉHO...

V dalším, již 8. školním roce, zahájilo výuku Střední odborné učiliště Jana Tiraye, Velká Bíteš a ještě doznívají úspěchy z loňského školního roku, kdy 5 nejlepších absolventů našeho učiliště oboru Kuchař - číšník a Cukrář - výroba, převzalo certifikáty Hospodářské komory České republiky. Pro všechny oceněné pořádalo ve dnech 7. a 8. října 2006 Společenstvo cukrářů ČR jako odměnu zájezd do Mnichova na „Cukrářský a pekařský veletrh“. Účastníci se vrátili nadšeni, obohaceni o nové

poznatky v oboru a nezapomněli se o své dojmy rozdělit se svými bývalými pedagogy. Potěšilo nás to.

V současné době školu navštěvuje 174 žáků, z toho 104 dívek v oborech vzdělání:
- obráběč kovů se zaměřením pro univerzální obrábění
- kuchař - číšník pro pohostinství
- cukrář - výroba
- kadeřník

Je to od vzniku středního odborného učiliště nejvyšší počet žáků i přesto, že se na většině středních škol očekává klesající tendence. Vedení školy spolu s pedagogickým sborem se již chystá na příští školní rok. Rádi bychom pozvali rodiče, žáky a širokou veřejnost na Den otevřených dveří spojeným se zábavným programem a ukázkami prací žáků do Kulturního domu ve Velké Bíteši a to ve čtvrtek 14. prosince 2006 od 10 hod. do 18 hod.

Dále všechny zveme na prohlídku školy v pátek 15. prosince 2006 od 8:00 - 18:00 hod. Těšíme se na Vaši návštěvu.

Mgr. Hana Čermáková
zástupkyně ředitelky

JAK ŠEL ČAS
V MATEŘSKÉ ŠKOLE U STADIONU

Bylo, nebylo, dávno tomu. Věta, která nám jistě evokuje pohádkovou atmosféru, ale také věta, která jedinečně vystihuje realitu života.

Bylo - potřeba a přímo nutné někam umístit děti zaměstnaných rodičů.

Nebylo - místo v původní jediné mateřské škole ve Velké Bíteši.

Dávno tomu - to konečně posuďte sami. Jedná se o časový úsek třiceti let. Mnozí jistě namítnou: co je třicet let proti věčnosti! Někteří pokývají hlavami: ano, třicet let života je třicet let života... Jiným, zvláště těm mladým, probleskne hlavou myšlenka: páni, třicet let, to si ani nedokážeme představit, třicet let, co všechno se může stát, změnit, zlepšit či pokazit, co všechno se dá prožít! A když jsme u slova prožít, tak se zkusme podívat na to, jak třicet let prožila naše mateřská škola.

Začněme větou jakoby opět vypůjčenou z pohádky. Bylo to v dobách, kdy k sobě měli lidé ještě blízko, měli se snad víc rádi a přivést na svět potomka neodmyslitelně patřilo k obyčejnému životu a nebylo odsunuto až za vybudováním kariéry, nabytím materiálních vymožeností a ztučněním kont v bankách. Taková prý byla doba. Ale ta s sebou nesla i to, že do zaměstnání chodili oba rodiče a o jejich ratolesti muselo být postaráno. A protože hodně pracovních míst poskytoval závod 1. brněnské strojírny v našem městě, rozhodlo se vedení tohoto podniku zajistit péči a výchovu dětí svých zaměstnanců v mateřské škole vytvořené pod svým patronátem. A tak byla 16.11.1976 slavnostně otevřena Závodní mateřská škola. Byla vybudovaná jako jednotřídní, pro třicet dětí, po velkých úpravách prostor v budově místního kina v Lánicích.

Tak jak se rozrůstal podnik 1.BS, rozrůstalo se i město výstavbou nových panelových domů, přibývalo mladých rodin a s nimi vyvstala otázka: Kam se stále vyšším počtem malých dětí? I tento problém se vyřešil. V září 1978 se naše mateřská škola rozšířila o další dvě třídy, které vznikly ze dvou přízemních bytů panelového domu č. 475 na sídlišti U Stadionu. Umístěno nyní mohlo být 78 dětí. Všem ale bylo jasné, že i toto řešení je pouze provizorní. Na podzim roku 1979 se tedy začalo s výstavbou nové budovy školy pro 120 dětí na sídlišti U Stadionu. Škola byla vybudována v akci „Z“, sdružením finančních prostředků, velkým úsilím a pracovním nasazením všech zúčastněných a brigádnickou pomocí občanů Velké Bíteše - bylo odpracováno 89 000 brigádnických hodin. Po několika letech, kdy si představitelé podniku, města, ale především rodiče kladli téměř nerudovskou otázku: Kam s nimi?, si na ni mohli kladně odpovědět a ulehčeně oddechnout. V září 1983 totiž byla slavnostně otevřena 2. mateřská škola se čtyřmi prostornými třídami, tělocvičnou, s estetickým a praktickým vybavením zahrady.

Od té doby prošla škola samozřejmě několika proměnami. K zásadní změně došlo v roce 1990, kdy se provozovatelem naší mateřské školy stalo město Velká Bíteš. Školka již dávno nesloužila pouze dětem zaměstnanců 1.BS, ale podporovala se snaha umístit děti všech zájemců, a to jak z našeho města, tak i z okolních obcí. Také se změnilo pojmenování naší školy. Do povědomí úzké i širší veřejnosti se celkem pevně zakotvilo logo „Veselá školka“, pod nímž nás můžete najít i na internetových stránkách.

Za třicet let svého působení vychovala naše mateřská škola přes tisíc předškoláčků. Vystřídalo se tu na padesát zaměstnanců, kteří se s plným nasazením starali o své malé svěřence - ať už o jejich výchovu, dobrou stravu nebo čisté prostředí.

V současné době naše mateřská škola z důvodu reakce na nové podmínky a změny ve vnějším i vnitřním prostředí školy (demografický vývoj, stárnoucí sídliště, ekonomická situace...) buduje novou kulturu školy, která je těmto změnám nakloněna. Je to proces dlouhodobý a jen velice dobrou komunikací a spoluprací všech členů školního týmu lze dosáhnout prosazování žádoucích změn. Stávající reputace, obraz, či chcete-li image naší školy je založena na dosažených výsledcích a aktivitách z let minulých. To, jak bude naši školu vnímat veřejnost i nadále, je v našich rukou.

V souvislosti s oslavami výročí školy nám budou zajisté kladeny otázky typu – co se vám daří, jaké aktivity nabízíte dětem, v čem jste úspěšní? S odpovědí budu asi váhat a budu přemýšlet. Ale úspěšnost školy snad ani nespočívá ve výčtu akcí („notabene“ přednesených ředitelkou), ale měřítkem úspěšnosti bude asi něco zcela jiného. Je to asi to, jak naši školu vnímá veřejnost. A zde mám pocit, že se pochlubit můžeme. I navzdory nepříznivému demografickému vývoji k nám do MŠ děti stále přicházejí, i když naše sídliště stárne. Ale to nevadí, nechť si stárne, přichází k nám děti z jiných lokalit, a pokud si takto povedeme i nadále, budeme se moci těšit na další tisícovku dětí, abychom za 30, 40 či 50 roků mohli napsat článek o jedné školičce z překrásné, malebné podhorácké krajiny, článek s příznačným názvem „Jak šel čas“.

Zaměstnanci Mateřské školy U Stadionu

DO ŠKOLY S ÚSMĚVEM

Do školy s úsměvem. FOTO: ARCHIV ŠKOLY

Pod tímto názvem se skrývalo setkání dětí, které proběhlo dne 12. září 2006 na Moravském náměstí v Brně, pořádané Obecně prospěšnou společností Gustava Broma pro tělesně postižené. I dětem naší školy se zadařilo zúčastnit se této akce a opravdu s úsměvem uvítat školní rok 2006 - 2007.

K tomu všemu přispěl bohatý program složený z různých zpěváků, herců, kejklířů a hudebních skupin. Hasičský záchranný sbor předvedl některé ze svých zásahů. Vystoupili zde také ošetřovatelé z brněnské ZOO, kteří si s sebou přivedli své malé zvířecí kamarády. Velkou radost dětem udělalo zajištěné občerstvení a malý dárek.

Za to, že se žáci naší školy mohli tohoto již šestého setkání zúčastnit, patří poděkování paní Lence Studené a paní Lence Smutné – organizátorce celé akce.

učitelé a žáci ZŠ Velká Bíteš,
Tišnovská 116

PŘIJEL TANEČNÍ VÝKVĚT VYSOČINY

V sobotu 7. října 2006 se ve Velké Bíteši setkalo téměř sto dvacet tanečníků a tanečnic folklorních souborů z různých částí Vysočiny, kteří se podílejí na přípravě programu blížícího se Národního krojovaného plesu FOS ČR. Tato celonárodní reprezentační společenská událost se bude konat již podesáté v Domě kultury ve Žďáře nad Sázavou. Pro rok 2007 je termín stanoven na sobotu 3. února. Hlavní program jubilejního desátého ročníku je zaměřen na prezentaci hostitelské oblasti - Horácka a Podhorácka. Ve slavnostním předtančení vystoupí deset folklorních souborů: Bajdyš (Třebíč), Drahan (Blansko), Kalamajka (Havlíčkův Brod), Kuřátka (Chrudim), Studánka (Žďár nad Sázavou), Podjavořičan (Telč), Pramínek (Jihlava), Vysočan (Hlinsko), Vysočan (Jihlava) a k účasti byl vyzván také náš národopisný soubor Bítešan. Autorem choreografie je Miloslav Brtník (vedoucí souboru Pramínek), hudební doprovod upravil Štěpán Charvát. Taneční přípravou na bál se soubory zabývaly již několik týdnů při svých pravidelných zkouškách. Choreografie vystoupení je však poměrně složitá a hromadné „secvičné“ zkoušky jsou nezbytné. Dvě již proběhly ve Velké Bíteši pod lektorským vedením Miloslava Brtníka a za korepetice houslistů Dany Brtníkové a Jiřího Vlčka ml. Příští jsou naplánované ve Žďáře nad Sázavou. A jak že je slavnostní předtančení zaměřeno? Začíná vznešeným krokem horácké sousedské, trojice tanečníků, z každého souboru jedna, rozvíjí děj do sálu, postupně se přidávají další a další, prostor se zaplňuje, následuje mazipulka a hačaupolka, ve skladbě tanečních kroků jsou využity také prvky mazurek. Závěr vyústí ve skočnou polku s dynamickými obkročáky a zvedačkami. Vstupní část v podání Bítešanu může bítešská veřejnost shlédnout již letos, a to v sobotu 25. listopadu v Kulturním domě během celovečerního folklorního pořadu „Na bítešském jarmarku“.

Silva Smutná

Vpravo vedoucí nácviků Miloslav Brtník. FOTO: SILVA SMUTNÁ

NA HANUŠOVSKÉM JARMOKU

V druhé polovině měsíce srpna dostal národopisný soubor Bítešan lákavou nabídku od zástupce starosty města, aby se zúčastnil dvoudenního zájezdu na Slovensko a vystoupil v mezinárodním folklorním programu 16. ročníku Hanušovského jarmoku probíhajícího ve dnech 31. srpna a 1. září 2006. Byl to termín těsně před bítešskými hody. Většina dospělých párů souboru byla zapojena do vrcholící přípravy hodů - povinnosti v rámci chasy a dodržení průběhu místních tradičních zvyků jim bylo samozřejmě závazné. Na Slovensko se vydali jejich mladší kolegové, skupina asi dvaceti dívek a mládenců ve věku do patnácti let, které doprovázelo několik dospělých členů souboru. Škoda jen, že část skupiny musela zůstat doma, protože někteří neměli platné cestovní pasy. Z Bíteše jsme odjížděli ve 4 hodiny ráno. Byla ještě tma a mnozí účastníci první část cesty prospali. Když se rozednilo, okouzlila nás překrásná scenérie slovenských pohoří, která se za Trenčínem začala zvedat a provázela nás po cestě Liptovským krajem, Spiší až do cílové oblasti Šariše. V Hanušovcích n. T. nás představitelé města velmi mile přijali a spolu s dalšími přáteli se nám věnovali po celou dobu našeho pobytu. Kulturní program probíhal na pódiu na náměstí až do večerních hodin. Pořad folklorní části byl sestaven z krátkých vstupů jednotlivých souborů. Bítešan přispěl třemi pásmy. Střídali jsme se s domácím souborem Oblík a skupinou polských muzikantů. Mezitím se na sportovním stadionu odehrávalo utkání mezi polským a slovenským fotbalovým týmem. Na společenském posezení po slavnostní večeři hráli jak místní hudebníci, tak polští muzikanti. Melodie některých písní byla shodná s písněmi moravskými – zazpívali jsme si je spolu s nimi. Druhý den následovalo další vystoupení Bítšanu a před odjezdem jsme navštívili regionální muzeum. Prohlédli jsme si prostory zámku, v němž instituce sídlí, prošli velmi zajímavými expozicemi. Pak již následovalo oficiální rozloučení na radnici a téměř 500 km cesty zpět domů na Moravu. Byl to pěkný zájezd, přivezli jsme si hezké zážitky.

Silva Smutná, Národopisný soubor Bítešan

Bítešané na pódiu v Hanušovcích n. T. v roce 2006. FOTO: SILVA SMUTNÁ

OKÉNKO FARNOSTI

Vždy, když se hlásí poslední den s možností přispět článkem do Zpravodaje, znovu si uvědomuji, jak čas rychle běží.

Přemýšlení nad listopadem vede přímo k vážnějším úvahám a tématům pro jeho typické dny: svátek Všech svatých a Památka všech zemřelých - svátky vypovídají o pomíjivosti času.

Neznám jistější znamení času než dobrotu. L.N. Tolstoj

S přibývajícími léty se člověku otevírá možnost volby: buď zkostnatělost nebo dobrota.

Volit to, zda budeme víc zdraví než nemocní, zda budeme hýřit nápady, nebo spíš pasivně přežívat, to také není často v naší moci.

Skutečně rozhodnout můžeme v tom, zda budeme dobro vnímat, hledat a očekávat, nebo ho ignorovat a přehlížet.

Často mnohé pochopit znamená mnohé odpustit, což bývá znamení zralosti. Někomu to může být více dáno, více samozřejmé. Další se o to musí víc namáhat, potřebuje notnou dávku sebekontroly a stále silné motivy, ale cíl je dosažitelný – teplé, slunné a jasné podzimní dny. Tam, kde mizí hádka a svár, je schopen člověk vítat to, co přichází. I když to nejsou cesty k lepšímu a snadnějšímu.

PROGRAM FARNOSTI

Bohoslužby jako obvykle.

- 10. listopadu 2006 - 5. výročí lidových misií, v 18.00 mše sv. slaví P. Jindřich Bartoš, znojemský děkan, následuje průvod se svíčkami k misijnímu kříži a krátká adorace

Otec Bohumil

PAMÁTNÁ KAPLIČKA ZÁŘÍ NOVOTOU

Okolí našeho města nabízí řadu možností k vycházkám. Zamíříme-li východním směrem a vystoupáme vzhůru Strmou ulicí, naskytne se nám výhled na město s dominantou kostelní tvrze a náměstí s radnicí. Po krátké chůzi polní cestou nás čeká zastavení u starodávné kapličky. Zastavení, které nyní každého dvojnásob potěší, protože kaplička dostala novou tvář.

Během letošního léta byla opravena omítka vnitřní i venkovní a znovu natřena, opravy a nátěry doznaly také vstupní dvéře. Vnitřní výzdoba byla očištěna, obrazy zarámovány a vybavení doplněno, pozoruhodný je ubrus s bohatou lidovou výšivkou. Významné změny doznalo okolí kapličky. Po izolaci zdiva proti zemní vlhkosti byla vybudována kolem kapličky dvojitá obruba tvořená vnitřním štěrkovým pásem a vnějším určeným k výsadbě okrasných dřevin. Celek uzavírá kamenné, třístupňové schodiště. Vedle něho vybízí pro odpočinek a posezení nová lavička.

Všechno vyjmenované vybudovali svépomocí občané bydlící Na Návrší p. Jan Barák a manželé Josef a Bohuslava Prokešovi. Potřebný materiál poskytlo město pro-

střednictvím Technických služeb, projekt vnější úpravy vypracovalo Zahradnictví Šmídek, organizačně i manuálně přispěli členové Muzejního spolku Velkobítešska.

Společným úsilím se podařilo dokončit dílo sice drobné, ale velmi působivé a zachovat pro budoucnost památnou stavbu. Byl splněný závazek rodinný a sousedský ke stařenkám Františce Kožnarové a Ludmile Beránkové, které po dlouhá léta pečovaly o údržbu, čistotu a výzdobu kapličky. Nutno ještě dodat, že základní stavební a klempířská oprava kapličky byla uskutečněna v r. 1992 za starosty Josefa Šmídka. Následovalo vysvěcení O. Josefem Doležalem, tehdejším duchovním správcem bítešské farnosti.

Opravy a obnovená péče vyvolává dotazy o stáří a původu kapličky. Jediná písemná zmínka se vztahuje k r. 1876, kdy byla kaplička opravována. Ve Vlastivědě moravské od L. Zavadila a J. Tiraye z r. 1900 je uvedeno, že ...“ kaple P. Marie byla založena za dob velmi starých...“. O. Bohumil Poláček usuzuje podle různých znaků a souvislostí na stavbu českého lidového baroka z počátku 18. stol. Staré pamětnice vzpomínají, že se u kapličky zastavovalo počátkem září ve 20. a 30. létech minulého stol. procesí poutníků, kteří šli na hlavní pouť do Vranova u Brna (8. září svátek Narození P. Marie).

Na závěr je potřebné poděkovat jmenovaným občanům i dalším osobám za jejich úsilí a práci. Vedení města velmi oceňuje podobné činy, vyslovuje za ně uznání a bude i nadále podporovat u občanů našeho města i okolních obcí každý obdobný, společensky prospěšný výkon.

Muzejní spolek Velkobítešska
RNDr. Josef Hájek,CSc.

Kaplička P. Marie v r. 1983.
FOTO: PROKEŠOVI

Pan Jan Barák před kapličkou P. Marie.
FOTO: SILVA SMUTNÁ

NA POČÁTKU DESÁTÉ KONCERTNÍ SEZÓNY

Poněkud vzpomínkový rozhovor s Tomášem Maškem a Ing. Ottou Hasoněm na téma „ Jak to začalo?“.

1. Čí nápad to byl – přiblížit Bítešákům klasickou hudbu a ještě v tak originálním podání?

O.H.: Napadlo to Tomáše.

T.M.: Napadlo mě to někdy v létě 1997. Tenkrát jsme se s tehdejším ředitelem klubu kultury Ing. Pavlem Fouskem a starostou Josefem Šmídkem vydali na „zkušenou“ na koncert do Loštic, kde, jak jsme se dozvěděli, existuje Kruh přátel hudby. Jeho představený, pan Morávek, nám udělil spoustu cenných rad, jak na to. Řekli jsme si, že do toho půjdeme.

Podali jsme si žádost o registraci jako občanské sdružení – Klub přátel vážné hudby, ale pro domácí jsme Bítešský hudební půlkruh.

2. Proč půlkruh?

T.M.: Podle židlí v hledišti. Sestavili jsme je tak, protože toto sezení je akusticky i divácky přijatelné.

3. Jak jste se postarali o návštěvnost prvního koncertu?

To bylo to nejdramatičtější období. Navzájem jsme se povzbuzovali a vyjmenovávali své přátele a známé, kteří slíbili, že přijdou. Došli jsme k číslu šedesát. Návštěvnost však byla, k naší radosti, kolem sto dvaceti lidí.

4. Kdo byl prvním souborem zahajovacího koncertu?

T.M.: No, řekl jsem si, že napoprvé pozveme dechovku, tu znají Bítešáci z pohřbů i bálů, té se neleknou, a tak jsem pozval brněnský Brass Band.

OH.: Dalším bylo Kvarteto města Brna s interpretací „Dvanáct perel“ – dvanáct slavných přídavků. Na třetím koncertu vystupoval Štěpán Rak s Temně hučící Niagarou. Nějak jsme si vzájemně – obecenstvo a pan Rak – padli do oka, takže přijal naše pozvání už třikrát.

5. Nebyl nápad s permanentkami příliš odvážný vzhledem k rozsahu bítešského publika?

T.M.: Naopak, byl to výborný nápad. Pomohl udržovat návštěvnost a v dalších letech zajišťoval samozřejmě majitelům i finanční zvýhodnění a záruku dobrého místa.

6. Málokdo si myslí, že BHP vydělává hromady peněz, určitě nestačí částky za vstupné. Prozradíte sponzory?

Rádi a s velkými díky. Největší finanční oporou je pro nás město Velká Bíteš a První brněnská strojírna, Velká Bíteš, a.s. Zanedbatelná není ani další sponzorská pomoc – pan J. Rauš poskytuje v restauraci pohoštění pro účinkující, paní M. Zdubová zajišťuje občerstvení publika, paní B. Drlíčková květiny pro účinkující, pan S. Mihal tisk brožur, pan Z. Mazánek se podílí na zajištění cen pro dětskou soutěž. Jsou i určitě další (např. firma Stavos), kteří naše akce občas podpoří, a všem, i těm nejmenovaným, děkujeme.

7. V posledních letech jsou ve velké oblibě takzvané mimořádné koncerty BHP. Ani velká účast publika vám finančně nepomůže?

Mimořádné koncerty jsou organizačně i finančně velmi náročné. Jejich výběr podmiňuje to, aby přišlo co nejvíce diváků, i ti, kteří by jinak komornější koncerty BHP nenavštívili. Víme, že jsme například udělali velkou radost příznivcům Hradišťanu, další rok milovníkům Ondřeje Havelky. V jiných městech by bylo vstupné na podobné koncerty daleko vyšší, ale nám se je nějak moc zvyšovat nechce. Ale nelitujeme toho, když vidíme ohlasy posluchačů.

8. Byli jste někdy během organizace koncertu tak zvaně „ na mrtvici", s chutí jít od toho?

O.H.: Naštěstí jsme nikdy neměli chuť s tím „ seknout" všichni současně. Myslím, že mi veselo nebylo v době před dvěma roky, kdy onemocněl Tomáš.

T.M.: Vzpomínám na jednu situaci, kterou bych už nemusel znovu zažít. Pro rozsáhlejší úpravy sálu Kulturního domu musel být koncert o týden odložen. Zajistili jsme znovu sál, dali vědět obecenstvu, ale tím, na koho se tak trochu pozapomnělo – byli pozvaní umělci, takže přijeli v původním termínu. A příští týden už byli zadaní. Nakonec se koncert příští týden konal, i když s jinými neméně kvalitními interprety.

9. Máte možnost si interprety vybírat? Co je měřítkem výběru?

Ve výběru profesionálních umělců máme volnou ruku a jedinou překážku – financování koncertu. Pokud se vejdou jejich požadavky do našeho rozpočtu, máme vyhráno. Rozhodně neplatí – čím nižší cena, tím slabší výkon. To v žádném případě! Naším cílem od založení BHP bylo zvát pouze profesionální umělce, často na světové úrovni.

10. Jaké nečekané interprety se vám podařilo pozvat?

T.M.: Je to neuvěřitelné, ale domluvilo se to v jednom moravském městě během natírání plotu, trochu konkrétněji – jeden z členů našeho výboru hovořil s otcem jednoho z umělců... a byl z toho nádherný koncert, na který se „cestou na Pražské jaro zastavili v Bíteši" houslista František Novotný a klavírista Serguei Milstein. Dále to bylo Guarneri trio a Wihanovo kvarteto, dvě světově známá, dá se říci špičková hudební tělesa, která vystoupila v našem městě.

11. Nesetkali jste se někdy s odmítavým postojem umělce vzhledem k jeho vystoupení v tak malém místě?

T.M.: Jen jednoho umělce se mi nepodařilo zajistit. Sólistu České filharmonie, profesora AMU, člena mezinárodních soutěžních porot, koncertního sólistu profesora Zdeňka Tylšara. V dohodnutém termínu onemocněl a jiný termín jsme v jeho zaplněném diáři nenašli. Až letos v červnu jsme se dohodli na jeho vystoupení na jaře 2007. Už ho neuslyšíme. Dne 18. srpna 2006 náhle zemřel.

Co se týče ostatních umělců – většina z nich je upřímně překvapena návštěvností a kulturou posluchačů. Vždyť některá tělesa vystupují jen několikrát ročně v České republice a Velké Bíteši a po zbytek roku v zahraničí. Takže bychom si měli uvědomit, že nemusíme do světa za vrcholnou kulturou, ale že přijde ona za námi do Bíteše!

12. Který největší soubor co do počtu účinkujících vystupoval v Bíteši?

Nejpočetnější byla brněnská Kantiléna, účinkovalo přes padesát dětí a hned za nimi to bylo Pěvecké sdružení moravských učitelů, kterých bylo osmatřicet.

13. To je opravdu hodně účinkujících. Na jaké pódium jste je vlastně umístili?

Na první sborové vystoupení jsme si museli vypůjčit pódium až z Nového města na Moravě. Není možné naskládat zpěváky na provizorní „lešení“.

14. Jak vidím, členové výboru se nezabývají jen estetičnem...

O.H.: To určitě ne. Abychom mohli zvát další soubory, bylo potřeba pořídit si pódium vlastní. Vzniklo za vydatného přispění pana Pavla Švandy a členů výboru BHP.

15. Kdo patří k těm, bez nichž bychom se neměli po osm měsíců v roce na co těšit?

Především členové výboru pánové Tomáš Mašek, Ing. Otto Hasoň, RNDr. Josef Hájek a Ing. Radovan Kundera, dále stálí uvaděči K. Dvořák, J. Mašková, E. Zavadilová, o občerstvení účinkujících se původně starala paní Květa Fialová, nyní pracovnice SOU J. T., další dobrovolní pracovníci pomáhají u pokladny, rozvážejí plakáty, pomáhají s úklidem sálu.

S dalším dobrovolným spolupracovníkem, Jaroslavem Oplatkem, jsme se rozloučili napořád.

Na závěr rozhovoru bych vám chtěla za všechny, kterým pořádáním koncertů děláte nesmírnou radost, srdečně poděkovat s přáním, abyste po té první desítce sezón určitě začali tu další. Ani nadále nečekejte bohaté odměny a dary. Ale já vím, že vám stačí naše spokojenost a láska k hudbě, kterou nám nabízíte.

(Pokud neuvádím, kdo právě odpovídá na otázku, jsou to v podstatě oba pánové současně, i zde se skvěle doplňovali.)

S Tomášem Maškem a Ing. Ottou Hasoněm hovořila Zora Krupičková

Členové výboru BHP: zleva Ing. R. Kundera, RNDr. J. Hájek, Tomáš Mašek a Ing. Otto Hasoň.

FOTO: ZORA KRUPIČKOVÁ

DESÁTÁ SEZÓNA BHP ZAČALA

Wihanovo kvarteto. FOTO: OTTO HASOŇ

Desátého října ve tři čtvrti na sedm zel sál Kulturního domu – jako vždy – ještě prázdnotou. „Asi budeme v přesile," prohodil ke komusi mladík v riflích a košili. Došlo mi, že je to jeden z hudebníků, ještě „ v civilu". „ To neznáte bítešské publikum!" chtělo se mi odpovědět mu. A skutečně, po třetím zaznění gongu jsme byli v přesile my, diváci, a to ve značné.

Jak již bylo anoncováno v předchozím čísle Zpravodaje, sezónu jsme zahájili vskutku světově – koncertem Wihanova kvarteta. Uslyšeli jsme smyčcové kvartety tří velikánů – W. A. Mozarta, L. v. Beethovena, A. Dvořáka.

Po doznění Dvořákova Finale jsme samozřejmě žádali přídavek. A dostalo se nám ho – v míře nebývalé. Pan Mašek totiž tlumočil umělcům hlas z publika, že interpreti vždycky něco také vyprávějí - o skladbách a autorech, někdy o sobě.

Hudebníci se nedali pobízet. Mezi dvěma přídavky (variace na téma dvou písní Beatles, napsané pro Wihanovo kvarteto), se rozpovídali o svých cestách po světě, trampotách se ztracenými zavazadly i hudebníky. Skvěle se ve vyprávění doplňovali a pokud byla během koncertu mezi nimi a obecenstvem pomyslná stěna, vytvořená vědomostí publika o výjimečnosti a světovosti kvarteta, v těch chvílích se rozplynula. Znovu se potvrdilo, že ti největší umělci jsou prostými, srdečnými lidmi.

V závěru se nám, posluchačům, dostalo pochvaly, že je mezi námi dost mladých a že jsme skvělé publikum.

Pan Mašek končil v minulém Zpravodaji svoje pozvání na první koncert slovy: „Budete odměněni uměním nejvyšší kvality – máte to přeci jen blíž než do Lincoln Center či Suntory Hall." Měl pravdu. Dokonce v Bíteši to bylo lepší. Copak by si umělci ve světovém muzic hallu po koncertu tak pěkně popovídali s posluchači, jako u nás?

Zora Krupičková

MORAVŠTÍ UČITELÉ POTŘETÍ V BHP
PRO DESÁTOU SEZÓNU VYBÍRÁME Z NEJLEPŠÍHO

Pěvecké sdružení moravských učitelů začalo zpívat více než před sto lety, tehdy ovšem jako učitelský dorost. Vystoupení sboru Kroměřížského pedagogia na březnové akademii v roce 1903 mělo být rozloučením abiturientů se školou i hudbymilovnou veřejností. Profesor Ferdinand Vach (1860 – 1939) však studenty přesvědčil, aby s ním pokračovali dál. Sbormistrova koncepce byla jasná – vytvořit sbor dokonale školených pěvců. Prostředky k dosažení tohoto cíle rovněž – zpěv zpaměti, přesná intonace, vyspělá hlasová kultura. Většinu skladeb tehdejšího repertoáru zpívají Moravští učitelé dodnes – díla P. Křížkovského, B. Smetany, J. B. Foerstra, A. Dvořáka, V. Nováka, J. Suka. Vzácný vztah se vyvinul mezi PSMU a Leošem Janáčkem. Sbor Janáčka přesvědčil, že stojí za to experimentovat nejen v instrumentální, ale i ve sborové tvorbě. Janáček některé své sbory napsal „na míru“ a věnoval je PSMU a sbor zase „na oplátku“ nastudoval skladatelovu tvorbu téměř v celém jejím vývoji. Janáčkovská tradice významně ovlivňuje dramaturgii PSMU již celé století.

Moravští učitelé měli mimořádné štěstí na dirigentské osobnosti – po Ferdinandu Vachovi pokračoval Jan Šoupal, Antonín Tučapský a Oldřich Halma. Roku 1975 se před sbor postavil Lubomír Mátl. Pod jeho vedením procestovalo PSMU tři světadíly – kromě Evropy byli v USA, Kanadě i Japonsku. Nejvýznamnějším vystoupením posledních let byl koncert v St. John’s Catedral ve Vallettě, na malém ostrově uprostřed Středozemního moře.

Repertoár sboru čítá přes 700 skladeb, od renesance až po žijící autory. Kdo kupoval gramodesky PSMU od začátku, má jich dnes téměř 160, k tomu 4 CD.

Brněnský rodák **doc. Lubomír Mátl** je uznávanou osobností mezinárodního hudebního života. V současnosti učí na obou našich akademiích, spolupracuje s mnoha světovými orchestry a sbory. Je hlavním sbormistrem operních festivalů v Pesaru v Itálii a v irském Wexfordu. Více se o něm můžete dočíst v našich ročenkách - druhé, čtvrté, páté a desáté.

Markéta Mátlová (1985) pochází z hudební rodiny, shoda jmen opravdu není náhodná. Nyní studuje zpěv u prof. Magdalény Hajóssyové na Hudební akademii múzických umění. Spolupracuje s mnoha domácími i zahraničními soubory, pravidelně účinkuje v rámci adventních koncertů v Národním divadle v Praze, na mezinárodních hudebních festivalech Moravský podzim a Janáčkův máj. V roce 2007 bude debutovat v Národním divadle v Praze v roli Euridice v Monteverdiho opeře Orfeo. V Bíteši přednese sólový part v Janáčkově *Potulném šílenci*.

Koncert Pěveckého sdružení moravských učitelů začíná v sobotu 11. 11. v 19 hodin v Kulturním domě ve Velké Bíteši, pořádá jej BHP ve spolupráci s uměleckou agenturou **MUSICA VIVA**.

za PSMU Jan Malík,
vedoucí umělecké agentury MUSICA VIVA
za BHP Otto Hasoň

JEŠTĚ TROCHA ZAJÍMAVOSTÍ
O BÍTEŠSKÉM KOSTELE

Pokus o rekonstrukci pohledu na kostelní tvrz podle dostupných pramenů (dobové kresby, popis v Tirayových dějinách) pohled od severu, vlevo poslední městská brána.
MALBA: ZORA KRUPIČKOVÁ

O kostelní tvrzi se již psalo, existují vyobrazení Velké Bíteše z roku 1526 a 1696, na kterých jsou patrny dříve popisované skutečnosti. Vysoké kamenné hradby s baštami a parkanem, „hlídací" přední věž s cimbuřím a padacím mostem, hradby, palisády a městské valy, menší strážní věžičky, vysoká brána s báňovitými střechami, makovicemi a praporky, to vše patří k obrazu bítešského kostela.

Málokdo již ale ví, že pro potřeby obyvatel, ukrytých za hradbami v době nebezpečí, byla vyhloubena poblíž přední věže ve skále **studna**, hluboká 26 metrů. V roce 1800 byla zasypána a vyplněna kosterními ostatky ze hřbitova, který se původně nalézal uvnitř hradeb.

Hlavní vchod do chrámu pod vyšší věží byl prolomen dodatečně, až v roce 1878 při opravě chrámu. Původně se vstupovalo do kostela pouze postranním vchodem. V přízemí této věže se nacházelo tmavé sklepení bez oken, do kterého se dalo vejít pouze dveřmi zevnitř kostelní lodi. Dveře byly pevné, neboť skrývaly **kostelní a městský poklad**, k němuž měli přístup pouze členové městské rady.

Co poklad obsahoval? Stříbrnou, pozlacenou monstranci (uložena v městském muzeu), celkem šestnáct stříbrných, pozlacených kalichů, odevzdaných městské radě vyznavači „pod obojí" (jimiž byli i páni z Žerotínů), stříbrné ciborium (schránka na hostie), relikviář (schránka na ostatky svatých) stříbrný, pozlacený, dvoje stříbrné ampulky (lampy), tři stříbrné agnusky (konvičky), stříbrný, pozlacený kříž s kamenem na hedvábné šňůře a další náčiní, potřebné k obřadům, včetně dvanácti kněžských ornátů, sedmi vyšívaných šátků, cínových nádob a církevních knih.

Kam se poklad poděl? Z období let 1673 až 1748 se dochovaly čtyři inventární záznamy o jeho stavu. V roce 1627 byl na čas uschován v Náměšti, později zakopán na tajném místě. V roce 1629 byl jeden kalich půjčen do Náměšti, ale nebyl vrácen. Ze strachu před tureckým nebezpečím byl poklad odvezen v letech 1678 a 1683 do Brna. V roce 1690 je zaznamenána krádež v kostele. V roce 1712 se uvádí jen sedm kalichů, roku 1745 existovalo ještě pět kalichů, v roce 1748 zůstal pouze jediný. Na omluvu konšelů, odpovědných za poklad, nechme mluvit Jana Tiraye" ...ale zdá se přes to přes všecko pověsť pravdivá býti, když praví, že prý, ...ve válce konšelé nuceni byli trýzněním a mukami, aby vyzradili místo, kde skvosty své zakopali. I udali prý vše a tak poklad kostelní v nic přišel..."

Nad prostor se třemi zvony byla později přistavěna zděná světnice, ve které v letech 1500 – 1762 bydlíval **hlídač**, nazývaný také trubáč, věžný, hlásný, zkomoleně „tulnér" z německého Thürmer. Patro nad zvony bylo vystavěno později než celá věž, odhaduje se, že asi v letech 1500 – 1510, kdy byly na věž umístěny zvony, protože je zděné cihlami, oproti celé věži z lomového kamene. Světnici obklopovala zvenčí dřevěná pavlač, postavená na vyčnívajících kamenných oporách. Z východní strany vedly na pavlač dveře, v ostatních stěnách byly a jsou doposud dvojice okének. V roce 1762 shořela při požáru pavlač spolu s kostelem a od té doby zanikla funkce hlásného, ani pavlač nebyla obnovena.

Do časů císaře Josefa II. se rozkládala pod celým kostelem **krypta**, v níž se pohřbívali kněží a významnější občané města i odjinud, zvláště pokud byli dobrodinci kostela. Bítešský kostel byl dokonce místem posledního odpočinku náměšťské vrchnosti, části rozvětveného rodu pánů z Lomnice. Císař Josef II. zakázal pohřbívání v kostelích, proto byla i zdejší krypta zazděna a zrušen i hřbitov uvnitř hradeb.

Gotická klenba. FOTO: ZORA KRUPIČKOVÁ

V jakém stavebním slohu je kostelní tvrz postavena? Z původního kostelíku z XI.-XII. století se nedochovaly žádné nálezy. Byl – jako většina tehdejších staveb – dřevěný. Až se stal Tišnovský klášter patronem bítešského kostela (ve XIII. století), začalo se se stavbou z kamene. Z té doby pocházejí např. základy presbytáře (prostor s hlavním oltářem) a vchod do něj. Původně byla stavba ve slohu **románském**. Důkazem jsou základy apsidy, (polokruhovité části kostela, charakteristické pro románský sloh), jejíž základy byly objeveny v roce 1877 při opravě pod dlažbou blízko hlavního oltáře: kolmo k hlavní zdi

kostela, vybíhaly do obou stran boční zdi a zatáčely se do půlkruhu v místě hlavního oltáře. Také dvojitá cihlová podlaha s třetí, dlaždicovou nad ní, která byla v té době při opravách odkryta, svědčí o velké starobylosti.

Jan Tiray vyslovuje na těchto místech domněnku, že v tehdejší době nesloužil prostor současné chrámové lodi k bohoslužbám, ale k úkrytu shromážděných obyvatel.

V XV. století byla tvrz přestavěna ve slohu **gotickém**, o čemž svědčí lomené oblouky klenby. Jednotlivá klenbová žebra vycházejí z trojice kruhových kamenných pilířů, stojících uprostřed chrámové lodi. Kamenná gotická okna se zachovala pouze na vyšší věži. V chrámu samotném byla bohužel zazděna, obnovena jsou pouze dvě za hlavním oltářem, ostatní mají nahoře kulatý románský oblouk. Stavební úpravy nebyly k čistotě slohu vždy nejšetrnější.

Nechme hovořit Jana Tiraye: „...poznalo se, že dříve okna tato v slohu gotickém zřízena byla, však později krásná kružba jejich z pískovce červeného vylámána a touto okno zazděno... Též ozdobně z kamene vyvedené římsy a okrasy pilířů opěracích na vnějšku chrámu jsou namnoze porouchány, vydávajíce smutné svědectví o kleslém krasocitu XVII. století. Dobře praví v té době farní knihy, že „ ...ti kteří gotická okna v presbytáři zazdili, vylámavše dříve kružbu kamennou, jako praví vandalové si počínali..“

Také kupole věží, původně tvaru sedlového, matou při určování stavebního slohu.

Ovšem, Bítešáci si již dávno zvykli, že nad gotickou kružbou věžních oken ční „dvoubáňovitá“ střecha, která je vítá jako první z města, ať se navracejí domů z kterékoli světové strany.

Zora Krupičková
Poznámky v závorkách autorka článku

HISTORIE VELKOBÍTEŠSKÝCH DOMŮ

Seriál o domech a jejich majitelích na náměstí, v ulicích i na předměstích Velké Bíteše, zabývající se dobou před polovinou 19. století a čerpající přitom z gruntovních knih, uložených v bítešském depozitáři státního okresního archivu - NYNÍ DŮM Č.P. 84:

Roku 1414 byl majitelem tohoto domu na horní straně náměstí **Ull Pinter**. Je zapsán v městské knize v soupisu sousedů ve variantě: *„Ull Pint´ ein ganczes haus“*.

Roku 1596 byla vypořádána pozůstalost po **Janu Sovatovi**, který býval opakovaně primátorem města – tak roku 1583 i 1587. Dědici byli vdova Sovatová, dále Vondra, Jíra, Martin a Nikodým. *„Dům v rynku proti kašni...“* v hodnotě 400 moravských zlatých se ujal **Nikodým (jiná varianta: Nikodém) Sovata**. Ten vyplatil nejprve sto zlatými Jíru Sovaty žijícího na chalupě v Lánicích a bratrům Vondrovi (od roku 1605 s příjmím Mlče) a Martinovi měl vyplácet každoročně každému po pěti zlatých vejrunků, a také *„...matky tu při sobě chrániti a opatrovati jako kdy i prve povinnen jest se vším jejím příslušenstvím...“*. Roku 1625 zdědil grunt **Bartoloměj (zkráceně Bartoš) Sovata** s manželkou Dorotou. Vejrunky jim byly stanoveny na 15 zlatých. Roku 1628 Bartoloměj a dcera po Nikodýmovi Salomína zdědili podíl po Martinu

Sovatovi na domě každý 50 zlatých. A tak Bartoloměj měl nadále vyplácet vejrunky jen Salomíně, a to celkem 462 zlatých 15 grošů. Drobná zajímavost je, že přestože Bartoš Sovata prodal nějaké polnosti, tak roku 1628 koupil od Jana Josefového *„...stodolu v Furtě proti mostu* (mezřickému)...“ za 26 zlatých 15 grošů hotově. Již roku 1633 byl sepsán po něm pozůstalý inventář, který vypovídá o tehdejším stavu dobytka v domě: *„koně 2, hříbě 1, krávy 2, ovec 8, svině 2, včely 5 špalků“*. Poté byl vlastníkem domu **Matěj Sovata**, který je tu doložen pro rok 1666. Po Matějovi se stal majitelem gruntu před rokem 1678 **Tomáš Sovata**. Později roku 1690 dům vyhořel. Ze střech tenkrát zůstal jen jeden krov.

Podpis bítešského měšťana Matěje Sovaty z roku 1660 (SOkA Žďár n.S., AMVB, sign. C 21, č. 2).

Podpis Tomáše Sovaty z roku 1680 (SOkA Žďár n.S., AMVB, sign. C 21, č. 7).

Roku 1698 *„...z milostivého poručení Jeho Hraběcí Milosti pána pana Jana Filipa svaté Římské říše hraběte z Wertenberku a na Náměšti, skrze mnohé spisebné dekretaci, prodali (páni starší, tedy městský úřad) dům Sovatovský proti kašni v rynku ležící, však na díle po ohni ještě velmi pustý a nevystavěný, vedle obrmanského jednomyslného domluvení všech nápadníků a dětí Sovatových...“* **Jakubu Makovičkovi**. Dědicům po Matěji Sovatovi, kterými byli bratři Tomáš a Lukáš, vdova Salomína po Tomáši Sovatovi, Lukáš Sovata, Marina Češka, Mikuláš Sovata, Jiřík Bokr na místě své manželky Aničky a Prokop Sovata v Lánicích, Makovička zaplatil hotově 20 rýnských zlatých a vejrunky měl nadále splácet po pěti zlatých. Roku 1714 Anna rozená Sovatová a zároveň vdova po Jiříku Bokrovi, koupila grunt po Makovičkovi pro svého nejmladšího syna a zřejmě bednáře **Jakuba Bokra** za 650 moravských zlatých. Malou zajímavostí je, že roku 1722 byl vyplacen mj. syn po Prokopu Sovatovi Jiřík z Loštic. Bokr měl nadále vyplatit dědice po Jakubu Makovičkovi, kterými byli Tobiáš Sovata na místě své manželky Uršuly, Vít Brůža na místě své manželky Anny, Jan Kratochvíla, Lorenc Horák a Bernard Makovička. Ještě nelze nezmínit, že ve Velké Bíteši žili ve stejnou dobu dva lidé stejného jména Jakub Bokr. Starší z nich vlastnil v letech 1684 až 1734 dům č.p. 6 nacházející se též na náměstí.

Roku 1764 zdědil grunt s rolemi, loukami a stodolou syn Jakuba a Theresie **František (Franz) Bokr**. Ten se zavázal splácet dluhy – např. mlynáři pod Svatoslaví Tomáši Belátkovi, obci za šindel, za pivo správci Fuchsovi, do Hostěradic za víno, do Rudky Fialce hrnčířce, bývalému šafáři ve Zbraslavi Židu Fejšlovi či svým pěti sestrám po dvaceti zlatých; jedna sestra - Barbora – žila v Náměšti, další sestra Alžběta byla manželkou Dominika Vodičky, který dva roky předtím zachránil kostelní zvony. Již roku 1769 Franz Bokr prodal grunt **Matesu (Matěj) Dvořákovi** z Jestřabí za tržní cenu 1.020 zlatých. Hotově Dvořák složil 750 zlatých a zbytek doplatil ještě téhož roku. Později dům získal **Franz Dvořák**. Tento grunt se stodolou, 26 mírami rolí a jednou mírou luk koupil od Dvořáka roku 1816 **Franz Dufek** za 16.000 zlatých hotově. Poté jej roku 1842 zdědil **Jan Dufek** a tehdy byl grunt ohodnocen na 5.700 zlatých. Následně roku 1862 získal dům **Filip Löffler** za 5.650 zlatých.

V městské korespondeci se zachovala i zmínka z roku 1866 o tom, že proběhlo srocení mladíků před domem Žida Löfflera, kteří na něj posměšně volali: „Stříbro-hep-hep“. Na rodinu Löfflerů si vzpomněla také Alma Křemenová ve své knize Anna Pammrová – životopis (Sursum 2005): Zřejmě v roce 1887„*...začala se jí* (Anně Pammrové) *také dělati boule pod paží jako Tonince,* (která sice byla předtím úspěšně v Brně operována, ale brzy poté zemřela ve svých dvaceti letech na souchotiny). *Neřekla však doma ničeho. Ve Velké Bíteši, kdež dávala hodiny francouzštiny u Löfflerů, ve velmi řádné židovské rodině, vyučovala též syna medika. Tomuto se svěřila se svojí starostí. Poradil jí, aby se nebála, že nemusí na operaci, aby přestala jísti maso a co nejméně solila ostatní pokrmy... ...V duchu obdivovala Anna mladého Löfflera, kterak ji vyléčil bez operace. Otázala se ho jednou, odkud tu moudrou radu zvěděl, když naši lékaři takto neléčí? Pověděl jí, že studoval staré indické lékařské knihy a z těch seznal i tuto metodu... ...To Anně tak imponovalo, že se nyní přímo vrhla na starou indickou literaturu. Stále více ji zajímala a v ní nacházela útěchu a jakousi vyrovnanost ze svého často neutěšeného duševního stavu...“.*

Prameny: SOkA Žďár n. S., f. AMVB, sign. Ea1, Ea 13 – fol. 48, č. 11.787 – fol. 22, 73, 96, 109, 145, 147, 148, 149, 183, 240, 248, č. 11.788 – fol. 46, 91, 92, 93, 109, 142, 252, 356, 370, č. 11.789 – fol. 2, 9, 19, 208, č. 11.793 – fol. 100, č. 11.795 – fol. 214 - 220.

Jan Zduba

Dům č.p. 84 v roce 1728 (AMB, fond U 21 – Sbírka rukopisů knihovny A.B.Mitrovského, sig. A 260, veduta Velké Bíteše).

Dům č.p. 84 s prodejnou kvalitních látek Žida Löfflera před rokem 1900.

ARCHIV MUZEA

ZADÁNO PRO SENIORKLUB

BREVET ET IRREPARABILE TEMPUS OMNIBUS ES VITAE
Krátký a nenávratný je pro všechny čas života
Vergilius

Už krásný podzim podává
jablka sladká, voňavá.
Vezmi si jedno do dlaní.
A kousni: Dobré chutnání!
Jaroslav Seifert

Je listopad, tak o čem v tomto měsíci psát?
A tak tentokrát z jiného soudku, než pořád o počasí.
To se nám to pěkně šlape po Tyršově a Kostelní ulici. Udělalo se kus záslužné práce. Naše město je opět o něco krásnější. Opravené ulice, nová Letná, nový Jihlavský most, opravené kostelní hradby, chodníky a další akce, které zrovna nejsou na očích. A to jsou akce města. Město ale také krásní mravenčí prací občanů. Nové domky, fasády, ploty, upravené zahrádky.

Ale nebuďme zase moc namyšlení. My, co jezdíme na kolech po okolí na výletech Seniorklubu, máme čas se z kola dívat a srovnávat. Všude se snaží a my se občas divíme. Vkusné informační tabule, cyklostezky, koupaliště, rozhledny, kruháče, dětská hřiště, markety a další.
Je stále co zlepšovat. Je po volbách. Jakpak asi dopadly? Nové tváře? Tak uvidíme, jak to půjde dál.

CO JSME PŘIPRAVILI NA MĚSÍC LISTOPAD:

Pokračuje plavání v hezkém bazénu v Nové Vsi. Každou neděli, odjezd vždy v 8 hodin od České spořitelny. V 11 hodin jsme doma, tak se nebojte, sváteční oběd stihneme, nepromeškáme ani politickou besídku na ČT 1 - pana Moravce. I když zapomenete, o moc nepřijdete, stejně tam oba diskutéři o sobě často navzájem tvrdí, že lžou. Ono po tom příjemném plavání, nenápadně vydatném, se někdy po dobrém obědě dostaví příjemné zdřímnutí.

Tak nezapomeňte, ono to není jen o plavání. Dvě hodiny příjemného svezení v pohodlném autobuse, hodina v příjemném bazénu mezi přáteli, to se také něco dozvíte, prodrbe se kde co. Ale hlavně naše děti a vnoučata se tam pořádně vydovádí. Ale my starší také.

Ve středu 15. listopadu 2006, v 15 hodin v Kulturním domě, se koná náš oblíbený Seniorklub. Listopad, doba jako stvořená pro klubová posezení. Není co dělat. Na chaloupce je všechno poděláno, venku škaredě, a tak není nad příjemné posezení s přáteli v klubu – v našem Seniorklubu. Ještě když nám k tomu někdo pěkně zahraje nebo někdo něco zajímavého poví. Ale koho ještě pozvat? Už jsme vyzpovídali kde

koho. Ale nebojte se, i na listopad jsme si pozvali někoho zajímavého. Nechte se překvapit.

A co takhle listopadová podzimní vycházka? V mlze, mrholení, šlapat v mokrém listí, možná že bude i pěkná zima. Proč ne? Naplánovali jsme ji na neděli 19. listopadu 2006.

Sraz jako obvykle ve 13 hodin u kašny u naší skříňky. Bude-li pěkně, vezmeme to na Letnou. Pokusíme se dojednat prohlídku nové Letné. Jsme zvědaví, jak to tam vypadá. Málokdo z občanů to ví. Všichni se ptají, jak to tam vypadá? A tak správce Letné, Lesy města Velké Bíteše, jistě uvítají, když budeme všude chválit, jaké je to tam pěkné.

A když bude moc škaredě, půjdeme do hospody. Je třeba poznat všechno, jak to kde vypadá, ať máme co pomlouvat. Vůbec, mnohé seniorky a senioři mají v této oblasti mezery. Tak to trochu napravíme. Na závěr se můžeme stavit v pekárně a koupit si něco domů ke kafíčku.

CO PŘIPRAVUJEME NA MĚSÍC PROSINEC:

- neděle 10. prosince - končí letošní pravidelné nedělní plavání v Nové Vsi
- středa 20. prosince - pravidelný, tentokrát vánoční Seniorklub
- neděle 31. prosince - silvestrovská vycházka k Poslednímu vlkovi

Aktiv Seniorklubu

Už jsme tady byli několikrát, ale rádi se tady vždy zastavujeme.

FOTO: ARCHIV SENIORKLUBU

CHOV VČELÍCH MATEK
JEDEN Z PŘEDPOKLADŮ ÚSPĚŠNÉHO CHOVU VČEL

Včela medonosná žije v početných společenstvech – včelstvech. Včelstvo je z hlediska sociologického rodina, tvořená jednou matkou a jejím potomstvem – několika desítkami tisíců dělnic a stovkami trubců. O vlastnostech včelstva rozhoduje zásadním způsobem matka. Právě ona určuje, jak je včelstvo bodavé nebo mírné, jak početné společenství včel vytvoří během roku a ovlivňuje aktivitu a sběrací činnost včel a tím i medný výnos. Dobrá včelí matka ročně naklade přes 200 000 vajíček. Proto kvalitní matky zásadním způsobem ovlivňují i rentabilitu včelaření. Matka ve včelstvu většinou žije tři až čtyři roky. Po této době již silně klesá především její schopnost klást v dostatečném množství potřebný počet vajíček, a tudíž není schopná vytvořit dostatečně silné včelstvo, které by v přírodě shromáždilo přiměřené zásoby medu pro přežití zimního období. Proto včely matky s nedostatečnou výkonností samy vymění takzvanou tichou výměnou.

Včelaři však do tohoto přirozeného procesu aktivně vstupují. Využívá se přitom především zákon dědičnosti. Matky se vychovávají z vajíček či larviček od těch nejlepších včelstev, které především musí splňovat tyto základní požadavky: mírnost, dobrý medný výnos, nízká rojivost, dobrý čistící pud a tím odolnost proti nemocem, klidné sezení na plástech atd. Chov matek lze provádět nejlépe od května do konce července, kdy včelstva chovají trubce a v přírodě jsou zdroje snůšky. Včelstvo, ve kterém se rozhodneme chovat nové matky, musí být dostatečně silné, dobře zásobené medem a pylem a musí být v takzvané chovné náladě (musí být samo ochotno chovat matky). Chovných metod je celá řada, ale nejčastěji se provádí tzv. chov při matce. Původní matka je v dolní části úlu (v plodišti) a chov probíhá v horní části úlu (v medníku). Obě dvě části úlu jsou odděleny mateří mřížkou, takže původní matka se může pohybovat pouze v plodišti. Do medníku se převěsí dva plásty s plodem a mezi ně se vloží chovná série, kterou tvoří asi dvacet mateřích misek, přičemž do každé misky se přenese jedna jednodenní larvička z dělničího plodu od nejlepšího včelstva. Pokud jsme vše udělali správně, začnou včely mladé larvičky krmit mateří kašičkou a z původně dělničí larvičky se začne vyvíjet mladá matka. Po deseti dnech jsou nové matečníky zavíčkovány a před vylíhnutím nových matek je musíme od sebe oddělit, jinak první vylíhlá matka všechny ostatní, ještě nevylíhlé matky, zlikviduje. V jednom včelstvu můžeme naráz odchovat až patnáct nových matek. Mladé matky potom umístíme do oplodňáčků, což jsou malé úlky s menším množstvím včel. V oplodňáčcích matka pohlavně dospívá a zpravidla osmý den od vylíhnutí letí na snubní prolet. Páření s 6 až 12 trubci probíhá za letu na takzvaných trubčích shromaždištích za slunného dne. Úskalí páření spočívá v tom, že za nepříznivého počasí se až padesát procent matek ze snubního proletu nevrátí. Další úskalí chovatelské práce je nekontrolované páření s trubci neznámého, a tudíž i nevhodného původu. Proto je ideální, když je oplozovací stanice v krajině co nejvíce izolována od nevhodných včelstev. Chovatelé rovněž podporují chov trubců u dobrých včelstev a naopak omezují trubce u včelstev s podprůměrnými vlastnostmi. Tak jako u ostatních hospodářských zvířat se i u včelích matek může provádět inseminace, kterou však provádějí především výzkumné a šlechtitelské stanice a nejvyspělejší chovatelé matek. Páření matek pak neprobíhá v přírodě, ale provádí se pomocí inseminačního přístroje za pomocí mikroskopu.

Matka asi po dvou dnech po oplození začíná klást vajíčka a včelař ji následně může přidat do vybraného včelstva. Přidávání matek představuje další problém, neboť včelstvo novou matku s jinou vůní feromonů přijímá velmi neochotně. Vyspělí včelaři provádí výměny matek asi po dvou letech.

Chovatelská práce je dlouhodobý proces, který však postupně posouvá kvalitu včelstev stále vpřed. Chovatelská činnost patří k vrcholu včelařské činnosti, a když se práce daří, přináší velké uspokojení pro chovatele matek z vlastní práce, ale i z kladného ohlasu od ostatních včelařů, kteří si matky kupují.

Včelaři ze Základní organizace včelařů ve Velké Bíteši, kromě své vlastní práce se včelstvy, kladou důraz i na osvětovou činnost, kterou lze rozdělit na dvě úrovně:

1. Osvětová činnost mezi členy organizace

Každoročně pořádáme odborné přednášky (v letošním roce byly zaměřeny na propagaci moderních metod včelaření – včelaření v nástavkových úlech Langstroth), kurzy (letos kurz chovu matek u př. Ing. Janouška v Rosicích) a tematické zájezdy (v květnu zájezd do Rakouska na naučnou včelařskou stezku u obce Langau).

Daří se nám v posledních letech i postupně zvyšovat počet chovaných včelstev. V letošním roce k 15. 9. 2006 evidujeme v obvodu naší organizace 1 300 včelstev.

2. Osvětová činnost pro veřejnost

V letošním roce jsme díky pochopení rady města Velké Bíteše získali nástěnku na náměstí ve Velké Bíteši, kde chceme propagovat včelařskou činnost a včelí produkty, přinášet aktuální a zajímavé informace. Na nástěnce je uveden i seznam včelařů, kteří nabízejí přímý prodej medu spotřebitelům.

Největší naší akcí je dnes již tradiční včelařská výstava. A tak, opět po roce, si zájemci o včelařství i laická veřejnost bude moci prohlédnout včelařské potřeby, obdivovat život včel při pozorování v proskleném úlu a od organizátorů se dozvědět i mnoho zajímavostí ze života včel. Výstava v prodejní části bude nabízet včelařské potřeby, literaturu, med, medové pečivo, svíčky z včelího vosku, výrobky z včelích produktů, medovinu i oblíbené medové pivo atd. Naší snahou je výstavu opět rozšířit o vyřezávané dřevěné betlémy od přítele Kejdy ze Skřinářova.

Na tuto výstavu srdečně zveme všechny přátele včelařství, školní mládež a celou širokou veřejnost. Výstava se uskuteční ve Velké Bíteši od čtvrtka 30. listopadu do úterý 5. prosince 2006 v prostorách Klubu kultury, Masarykovo nám. 5, vždy od 9 do 17 hodin.

Ing. Josef Janšta
předseda ZO ČSV Velká Bíteš

TELEGRAFICKY Z BONSAJOVÉHO DĚNÍ

Rádi bychom informovali naše příznivce o událostech poslední doby. V době hodových oslav jsme pořádali - dnes už mohu říct – tradiční hodovou výstavu našich výtvorů. Můžeme jen konstatovat, že výstava je hojně navštěvovaná a co se výstavních kusů týče, tak rok od roku kvalitnější. Stále je sice co zlepšovat a japonští mistři by mohli namítat, že název bonsai je spjat s rostlinou starší osmdesáti let. Ale domnívám se, že i tak je na co se dívat a že nám návštěvníci i nadále zachovají přízeň. Nemusím podotýkat, že toto naše snažení je podporováno ze strany vedení Základní školy Velká Bíteš a díky ochotě a vstřícnosti Základní umělecké školy ve Velké Bíteši

Ze soutěže Bonsai Cup Slovakia 2006.
FOTO: JIŘÍ GRÉGR

máme k dispozici perfektní výstavní prostory.

Za všechny členy bonsai kroužku děkujeme.

A co vlastně už umíme a jak to lze „změřit a zvážit“? Velmi jednoduše!

Ve dnech 7. a 8. 10. 2006 jsme se účastnili dvou významných soutěží ve tvarování bonsají. V sobotu 7. 10. soutěže Bonsai Cup Slovakia 2006 v Holiči a dařilo se nám zde více než výtečně! Hned čtyři z našich řad se dostali do sedmičlenného finále, což lze považovat za velký úspěch. Rád bych vyzdvihnul hlavně „juniorky“, které ještě nemají zdaleka tolik zkušeností, ale naše slečny Pelikánová Petra, Ondráčková Denisa a Kozová Nikola v dobrém slova smyslu dělají obrovskou čest bítešské skupince bonsajistů už i v zahraničí. Obzvlášť Nikola si počínala přímo bravurně a dostat se do finále mezi borce, kteří se věnují bonsajím déle než je ona na světě, to je něco skoro nevídaného. Prostě máme tu talent, který má perspektivu dostat se během pár let mezi nejlepší nejen v republice, ale jistě i v Evropě. Tak holky, nespěte na vavřínech a pracujte na sobě!

Aby toho všeho nebylo málo, tak hned následující den jsme se opět masově účastnili Bonsai cupu v Libčanech u Hradce Králové. Ještě na vlně včerejší euforie ze Slovenska se opět vyvezla Nikola Kozová a opět se dostala do finále! Ani ostatní děvčata se nedala zahanbit a „bítešská stopa“ se v republikovém bonsajistickém dění projevuje stále víc výrazně. Nemusím podotýkat, že se ve finále Nikola neocitla sama, ale u nás starších se to už malinko předpokládá...

Takže takto stručně k naší „žni úspěchů“. Snad ještě mohu za všechny podotknout, že lví podíl na kvalitě činnosti našeho kroužku má pan Dalibor Pavlar, který je uznávaným trenérem nejenom těch mladších a nelituje svého času, aby předal vše, co umí, těm, kteří projeví zájem.

Máme před sebou zimní období, tak je budeme věnovat důkladné teoretické přípravě, a pokud to bude materiálově a finančně možné, rádi bychom se pokusili příští rok na soutěži při celostátní výstavě promluvit také do nominace na mistrovství Evropy. Cíle nejsou skromné,ale proč ne?

Ti z vás, kteří s bonsajemi třeba jen koketujete, k nám máte dveře vždy otevřené. Najdete nás v nové budově základní školy v přízemí, a to každé úterý odpoledne.

Za bonsai kroužek mládeže při Základní škole Velká Bíteš
Jiří Grégr

JAK SI UŽÍT DNE

Tímto tématem se zabývali desátého října odpoledne hosté Českého rozhlasu na živém natáčení pod patronací Restaurace u Raušů, tentokrát v přísálí Kulturního domu.

Programu předcházela autogramiáda. Knihu o svém životě a tvorbě „Sebereflexe“ podepisoval Kristian Kodet, současný nejpopulárnější a nejprodávanější malíř. Umělecké tradice se v jeho rodině dědí již třetí generaci. Je vnukem sochaře Emanuela Kodeta (k jeho dílům patří např. Žižkova mohyla u Sudoměře), synem sochaře Jana Kodeta, jeho nevlastním bratrem je herec Jiří Kodet (film Pelíšky).

V následujícím pořadu radili dva Čechové nám, Moravanům, jak si užít dne. Vyprávění prvního - Františka Ringo Čecha - bylo přerušováno salvami smíchu a potlesku, ať již hovořil o svých sportovních úspěších v Amfoře, o své lásce k jídlu a nechuti k pohybu. A jeho rada, jak si užít dne? Dělat jen to, co nás těší, nedělat nic, co nás nebaví.

V následujícím rozhovoru s druhým Čechem – Vladimírem – se publikum dozvědělo zajímavosti ze zákulisí Milionáře, pořadu, který mu zajistil popularitu, svěřil se i s tím, že by byl populární raději díky rolím ve filmu nebo televizi, ty se, bohužel, nehrnou. Jeho rada jak si užít dne, byla: dokázat se odtrhnout od denních starostí a utéci třeba do přírody.

V závěru besedovali společně oba Čechové spolu s Kristianem Kodetem a Jiřím Raušem, iniciátorem celé akce. Malíř vyprávěl o svém barokním sídle v jižních Čechách, kde žije a tvoří, Jiří Rauš vzpomněl na Karla Gotta a jeho předem avízované odmítnutí zazpívat. Když však zpěvák uviděl před sebou davy lidí pod deštníky, nedal se dlouho prosit. Jiří Rauš vyprávěl i o poslední hvězdě na chodníku, ve které je jméno Kateřiny Neumanové.

Návštěvníci, pohoštění koláči a vínem, spokojeně odcházeli, obohaceni zajímavostmi ze života celebrit. (Mimochodem, žádný z hostů se k tomuto titulu nijak moc nehlásil.)

Text i foto Zora Krupičková

František Ringo Čech řeší užití dne.

S úsměvem mu naslouchají zleva Kristian Kodet, Vladimír Čech a Jiří Rauš.

VÝSTAVA OBRAZŮ MUDR. PETKO DAČEVA

Klub kultury uspořádal na přelomu září a října výstavu obrazů bítešského občana, amatérského malíře MUDr. Petko Dačeva. Jednalo se o výstavu, která měla připomenout památku malíře, který před rokem, 9. září 2005, zemřel.

Klub kultury a kulturní komise při Městském úřadu Velká Bíteš děkují paní Kateřině Coufalové, vnučce MUDr. Dačeva, která se ujala citlivého výběru obrazů a instalace výstavy. Podařilo se jí představit jednotlivé tématické oblasti, kterým se výtvarník věnoval: portréty, zátiší a především krajinomalbu z oblasti Vysočiny a Velkobítešska.

Díky výstavě si Dačevovi přátelé a známí mohli přijít osvěžit vzpomínku na dobrého člověka, což také v hojném počtu udělali.

Redakce Zpravodaje

PSI A KOČKY
VAKCINACE - ZÁKLAD PREVENCE

K základním předpokladům dobrého zdraví domácích zvířat patří zejména
1. správné krmení vhodným krmivem
2. odčervování a aplikace ektoparazitik (preparáty proti klíšťatům a blechám)
3. péče o srst, chrup, drápky a uši
4. optimální pohybový režim
5. vakcinace.

Ilustrační foto. FOTO: MVDR. KLÁRA DVOŘÁKOVÁ

Pravidelným očkováním psa od raného věku chovatelé předcházejí vzniku závažných, mnohdy smrtelných onemocnění. Důležitost každoroční revakcinace se umocňuje faktem, že před každým očkováním pes podstoupí zdravotní prohlídku (posouzení celkového zdravotního stavu, auskultace srdce atd.). Ošetřující lékař zároveň zvolí vakcínu vhodnou pro daného jedince a kombinaci vakcinovaných infekčních onemocnění.

V dnešní době používané polyvalentní vakcíny, obecně nazývané „trojkombinace“, obsahují kromě vztekliny další složky, o kterých se stručně zmíním.

Psinka je velmi nebezpečné onemocnění s vysokou úmrtností. Nejzávažnější průběh bývá pozorován u štěňat (horečky, dýchací potíže, postižení trávicího a močopohlavního ústrojí). Léčba bývá zřídkakdy úspěšná.

Parvoviróza je střevní virové onemocnění mladých psů. Původce onemocnění je velmi odolný ve vnějším prostředí a k nákaze nejčastěji dochází orální cestou. Nemocní psi trpí krvavými průjmy, zvrací a k úhynům tedy dochází v důsledku dehydratace.

Virový zánět jater vyvolává v organizmu zvířete vysoké horečky, nechutenství, malátnost, zvracení, výtoky z nosu a očí apod.

Na vzniku **psincového kašle** u psů spolupůsobí několik infekčních agens. Silný kašel bývá provázen často i zvracením a dávením i hnisavými výtoky z očí a nosu.

Leptospiróza patří mezi zoonózy = onemocnění přenosná na lidi. V přírodě jsou rezervoáry hlodavci, kteří vylučují původce do vnějšího prostředí močí. Psi se nakazí pitím ze znečištěných kaluží nebo přímo kontaktem. Zanedbáním preventivní vakcinace dochází ročně k úhynu řady psů. Statistiky uvádí ročně 4 až 6 úmrtí lidí na následky leptospirózy.

Vzteklina je nevyléčitelné onemocnění přenosné na člověka. Díky orální vakcinaci lišek jako nejzávažnějších rezervoárů a přenašečů se vzteklina na území ČR nevyskytuje. Poslední případ byl zaznamenán u netopýra v roce 2002. Vakcinace psů proti vzteklině je však stále povinná dle Zákona o veterinární péči - č. 166/99 Sb. Vzteklina je s ohledem na sporadický výskyt v evropských státech stálou hrozbou se vždy letálním koncem (nervové příznaky - změny chování, záchvaty, slinění, agrese atd.)

Kromě těchto základních 6ti složek u nás používaných vakcín doporučujeme u štěňat, která se pohybují v okolí hospodářských zvířat (koně, ovce), také preventivní očkování proti tetanu. Vakcinace se provádí v časovém období před výměnou zubů (3. - 4. měsíc věku štěněte), kdy dochází k obnažení krčků zubů, které se tak stávají hlubokými ranami, čili vstupní branou této těžko léčitelné infekce.

Správný vakcinační program začíná již u štěněte ve věku 6 - 8 týdnů a revakcinace se provádí dva až třikrát po 3 - 4 týdnech, dle doporučení veterinárního lékaře. Každoroční přeočkování je nezbytné, neboť zmiňované infekční choroby mohou mít v chovech velmi dramatický průběh.

MVDr. Klára Dvořáková

POLICIE INFORMUJE

Před několika týdny došlo v obci Jáchymov ke krádeži motorové nafty z pracovního stroje a ke krádežím celých nádrží přímo z nákladních vozidel, neboť pachatelům nešla odčerpat nafta. Šetřením policie byli pachatelé zjištěni a bylo proti nim zahájeno trestní stíhání, nádrže se podařilo pachatelům odebrat, a tak budou vráceny majitelům vozidel.

Za poslední období došlo na Bítešsku k vloupání do několika firem a v těchto případech stále probíhá šetření k zatím nezjištěným pachatelům.

Trestnímu stíhání se vyhnou pachatelé, kteří doma vzali bez povolení klíče od osobních vozidel a následně s nimi jezdili. Je to z toho důvodu, že nebyl dán souhlas s trestním stíháním osoby blízké. Trestní stíhání však bude vedeno pro jiné trestné činy, kde souhlas k trestnímu stíhání není nutný.

Pravidelně informuji o krádežích ve sklepních prostorách domů zejména ve Velké Bíteši. Za výrazné pomoci všímavých občanů se podařilo zadržet pachatele, který sklepy vykrádal. Trestní stíhání proti němu bylo zahájeno pouze pro dva takové případy. Další pro nedostatek důkazů budou podle trestního řádu zatím odloženy.

Stálým problémem jsou případy vykradených automobilů, garáží a krádeže mobilních telefonů. Mnohdy se nedá trestné činnosti zabránit, ale opatrnosti není nikdy dost, mám na mysli zejména krádeže volně ložených věcí z neuzamčených vozidel apod.

mjr. Jaroslav Navrátil

CELULITA – A CO S NÍ

V minulém Zpravodaji jsme se seznámili s pojmem celulita, objasnili jme si příčiny vzniku a stručně popsali jednotlivé stupně tohoto kosmetického problému kůže.

Jenom připomínám, že do druhého stupně se jedná opravdu o kosmetický problém. S pomerančovou kůží se dá klidně žít. Jenže také víme, že toto postižení má progresivní charakter. Pokud tedy včas nezačneme podnikat nějaké kroky ke zlepšení, je předpoklad, že se můžeme s přibývajícími roky záhy potýkat s vážnějším zdravotním problémem. Kůže jako orgán zabezpečuje mnoho životně důležitých funkcí a v této činnosti je úzce vázána na činnost ostatních orgánů. Zvláště oslabení žilního a lymfatického systému se odráží rovněž na pokožce a celulita poukazuje na určitou nedostatečnost.

Celulita jako nerovnoměrné uložení tukových buněk v podkoží působí nepříznivě na žilní a mízní systém tím, že utlačuje drobné cévky. Pokud jsou to krevní cévky, kůže strádá nedostatečným přísunem živin a kyslíku. Stlačením mízních cévek dochází k městnání tekutiny a k hromadění toxických látek, které pak poškozují kvalitu kolagenových a elastických vláken. Tímto se celý problém dále prohlubuje.

Celulita kromě již zmíněných tukových nerovností představuje rovněž hromadění tekutiny v poškozených oblastech a v tomto případě mluvíme o tzv. lipedému. Chceme-li tedy odstranit přebytečnou tekutinu, detoxikovat tkáně a podpořit mízní a cévní systém, tak zde pomohou nejvíce lymfatické drenáže. Tato prastará metoda dosáhla u nás svého rozvoje nejvíc v 90. letech minulého století a její blahodárné účinky byly dostatečně klinicky potvrzeny, protože se hojně využívá ve zdravotnických zařízeních, a to především k léčbě vrozených i získaných otoků. Mimo to má ještě mnoho jiných příznivých terapeutických a preventivních účinků pro náš organismus: detoxikační účinek, prevence otoků, regenerace organismu a posílení imunitního systému.

Nás však více zajímá lymfodrenáž kosmetická, která se od klasické liší hlavně v intenzitě tlaku a obsahuje navíc některé speciální antifibrotické hmaty. Mimo manuální lymfodrenáž můžeme využívat také sekvenční tlakovou masáž přístrojovou nebo masáž vakuovou. Vůbec nejlepších výsledků dosáhneme vhodnou a vyváženou kombinací všech typů masáží. Tyto kroky už svěřujeme do rukou odborníků, kteří nejdříve posoudí stupeň celulity, vyloučí zdravotní kontraindikace a stanoví vhodný individuální anticelulitní program. Určitě nám poradí s vhodnou domácí péčí a podpůrnými metodami, protože na dobré spolupráci závisí trvalý úspěch.

Předpokladem dobré manuální lymfodrenáže je správné dýchání, uvolnění a vyprázdnění mízních uzlin. Vlastní hmaty se provádí ve dvou fázích: uvolněním, kdy uvolňujeme tukové polštářky a přebytečnou tekutinu, a drenážováním, kdy aktivujeme cirkulaci lymfy. Masáže můžeme provádět denně, nejméně však 3x do týdne při intenzivní kůře, která trvá jeden až dva měsíce. Dále je vhodné preventivní drenážování ve čtrnáctidenních až měsíčních intervalech. To už vychází z individuálního anticelulitního programu každé klientky a její spolupráce, nakolik uplatňuje další terapeutické kroky. Protože celulita má mnoho příčin, tak také je mnoho možností, jak se jí bránit. Z těch podpůrných zatím zmíníme kosmetické přípravky (tonika, krémy a gely), které používáme na různé zábalové kůry či k masážím, potom komprese, cvičení, diety a doplňky výživy. Podrobně si je probereme příště. Ještě nás čeká dlouhá

zima, a tak do příští letní sezóny to v pohodě stihneme – nejen teoreticky, ale i na vlastní kůži. V zimě však nezapomínejme na zlaté pravidlo krásy – dostatek tekutin.

Na závěr mi dovolte pozvání na BEAUTY DEN (14. listopadu 2006). Mimo bohatý kosmetický program vám představíme přístrojovou tlakovou masáž, kterou si hned můžete zdarma vyzkoušet.

Mgr. Anna Kopáčková

SPOLEČENSKÁ RUBRIKA
ŽIJE U NÁS NEJSTARŠÍ OBČANKA REGIONU!

V pondělí 25. září oslavila v obřadní síni radnice své sto třetí narozeniny paní Františka Kožnarová. Prvním gratulantem byl starosta města Mgr. Miroslav Báňa, který dodržuje slib a paní Fandu zve každoročně na malou oslavu jejích narozenin, dále jubilantce popřáli místostarosta Ing. Alois Koukola, CSc., MUDr. Svatopluk Horek, kamarádka, příbuzní a samozřejmě členové Sboru pro občanské záležitosti, kteří posezení připravili.

Fanda v současné době žije již několik měsíců v bítešském domově důchodců a přiznává, že už toho „na ňu belo doma moc. Je to dobrý, akorát mě moc bolijó nohe“, stěžuje si oslavenkyně, která za podpory pana starosty a zdravotní sestry z DD sama vyšlapala všechny schody do poschodí.

Při chlebíčcích, koláčích a věnečcích, po přípitku šampaňským vybalil pan Kratochvíl harmoniku a rozproudila se zábava. Zpívalo se, občas zazněl smích, to když Fanda pronesla nějakou trefnou poznámku, nejčastěji k panu starostovi.

Své příbuzné poznávala těžce, ale jakmile si k ní přisedl starosta, hned okřála, usmívala se: „Je to fešák!“

Takže, milá Fando, z celého srdce Vám přejeme stále dobrou mysl, když už ty nohy tak neslouží (ve 103 letech!) a věříme, že si příští rok ve Zpravodaji přečteme o Vaší další návštěvě u pana starosty na radnici!

Za SPOZ a redakční radu Zpravodaje text i foto Zora Krupičková

Spokojená oslavenkyně.

Pan starosta Mgr. Miroslav Báňa asistuje při podpisu do pamětní knihy.

NAROZENÉ DĚTI

Chmelíčková Lenka 10. října 2006 Za Loukama 176, Velká Bíteš

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

Den otevřených dveří proběhl v První brněnské strojírně Velká Bíteš, a.s. v sobotu 7. října 2006 za rekordní účasti 995 návštěvníků.

Pro děti byly připraveny dárečky a pro všechny příchozí malé občerstvení. Na nádvoří proběhla přehlídka několika historických vozidel. Většina z nich v minulosti jezdila přímo na PBS Velká Bíteš.

V tento den mohli zaměstnanci své blízké seznámit nejen se svým pracovištěm, ale i s jinými pracovišti a zajímavými místy našich společností: První brněnské strojírny Velká Bíteš, a.s., PBS ENERGO a.s. a PBS Turbo s.r.o. Zájemcům o učební obory bylo představeno kvalitní zázemí střediska výuky učňů. Věříme, že se všem v areálu PBS Velká Bíteš, a.s. líbilo.

Těšíme se na vaši návštěvu v roce 2007!

PBS Velká Bíteš, a.s.

Na fotografii zleva: Tatra 87-rok výroby 1947, Tatra 603-r.v. 1966, Tatra 613-r.v. 1987 a Tatra 613-SV-r.v. 1992 FOTO: CTIBOR VELEBA

PROGRAM KINA FLIP VELKÁ BÍTEŠ
LISTOPAD 2006

Pátek 3. listopadu 2006 v 19.30 hodin
ANGEL - A (Angel - A)
Skočil si z mostu pro lásku. Každý máme svého anděla. Francouzská komedie režiséra Luca Bessona.
Premiéra – 90 minut, vhodné od 12 let
Vstupné 59, 62, 65 Kč

Neděle 5. listopadu 2006 v 19.30 hodin
ÚČASTNÍCI ZÁJEZDU
Autobusem za novými zážitky! A. Polívková, E. Holubová, J. Štěpánková, K. Fialová, J. Kocurová, P. Liška a další v nové komedii podle románu Michaela Viewegha.
113 minut, mládeži přístupno
Vstupné 59, 62, 65 Kč

Pátek 10. listopadu 2006 v 17.00 a v 19.30 hodin
GARFIELD 2 (Garfield: A Tail of Two Kitties)
Jeho královská výsost je zpět! V hlavních rolích komedie pro celou rodinu tlustý vypráskaný kocour, B. Meyer a J. Love Hewwit...
Premiéra – 80 minut, mládeži přístupno
Vstupné 59, 62, 65 Kč

Neděle 12. listopadu 2006 v 19.30 hodin
VĚJÍŘ LADY WINDERMEROVÉ
(A good women)
Pokušení, sex, skandály... Každý svatý má minulost... a každý hříšník má budoucnost. Helen Hunt a Scarlett Johansson v romantické komedii podle předlohy Oscara Wilda.
Premiéra - 93 minut, vhodné od 12 let
Vstupné 59, 62, 65 Kč

Pátek 17. listopadu 2006 v 19.30 hodin
RAFŤÁCI
Reprizujeme úspěšnou teenagerskou komedii s J. Mádlem, V. Kotkem, M. Šteidlerem, M. Freimannovou...
104 minut, mládeži přístupno
Vstupné 59, 62, 65 Kč

Neděle 19. listopadu 2006 v 19.30 hodin
PRACHY DĚLAJ ČLOVĚKA
Tři kamarádi, tři pravidla, tři zločiny. V hlavních rolích krimi komedie T. Hanák, O. Vetchý, M. Suchánek, A. Šišková, M. Vašut, G. Partyšová...
Premiéra - 110 minut, mládeži přístupno
Vstupné 65, 67, 69 Kč

Pátek 24. listopadu v 19.30 hodin
ZTRACENO V PŘEKLADU
(Lost in Translation)
Jak se řekne japonsky „stojí to za...“? Bill Murray a Scarlett Johansson ve skvostné hořké komedii.
94 minut, mládeži přístupno
Vstupné 59 Kč

Neděle 26. listopadu 2006 v 19.30
EXTRÉMNÍ SVAHY (First Descent)
Sjezd na hraně života... a pět nejlepších prknařů světa, hory, adrenalin, riziko... V hlavních rolích skutečné hvězdy tohoto sportu, žádné efekty a kaskadéři...
Premiéra - 110 minut, vhodné od 12 let
Vstupné 65, 67, 69 Kč

Pátek 1. prosince 2006 v 19.30 hodin
SUPER NÁHRADNÍK (She´s the Man)
Představení zrušeno!

Neděle 3. prosince 2006 v 19.30 hodin
DĚKUJEME, ŽE KOUŘÍTE (Thang you for Smoking)
Neskrývá pravdu, jen ji filtruje! Máte-li potřebu potěšit cynika v sobě, tato opravdu ostrá komedie vám k tomu dává skvělou příležitost...
Premiéra - 110 minut, mládeži přístupno
Vstupné 59, 62, 65 Kč

Pozvánka na oslavu 30. narozenin

Mateřské školy
U Stadionu
ve Velké Bíteši

Pondělí – pátek
od 06. do 10. listopadu 2006
8:00 – 16:00 hod.
Výstava tvorby a činnosti dětí i učitelek jednotlivých tříd školy ve výstavní síni Klubu kultury na náměstí ve Velké Bíteši

Čtvrtek 23. listopadu 2006
13:00 hod.
Slavnostní zahájení oslav a prezentace mateřské školy v jejích prostorách pro pozvané hosty (projev ředitelky školy, vystoupení dětí, prohlídka školy, výstava kronik a fotoalb, občerstvení)

Pátek 24. listopadu 2006
8:00 – 15:00 hod.
Den otevřených dveří – prohlídka školy pro veřejnost,
prodejní výstava dětských knih a dřevěných hraček

15:00 hod.
Setkání všech zaměstnanců školy
- bývalých i současných

SVATEBNÍ AGENTURA

KVĚTOSLAVA GAŠPAROVÁ

Nabízí:

- Svatební šaty z nové kolekce
- Společenské šaty
- Šaty do tanečních
- Šaty pro družičky
- Obleky pro muže i chlapce
- Svatební oznámení, snubní prsteny, kytice
- Bižuterii a vlasové doplňky

Provozní doba:
Po – Pá: 14^{00} – 18^{00} (dle tel. dohody neomezeně)

Při zajištění celého servisu 10% sleva na šaty.

Tišnovská 356
Velká Bíteš
Tel: 566 532 583

Srdečně Vás zvu
do nově otevřené provozovny manikúry a pedikúry ve Velké Bíteši.

Nabízené služby:

manikúra cuccio
modeláž nehtů
pedikúra cuccio
pedikúra klasická
masáže končetin

Otevřeno:
PO – PÁ
9 – 12 a 14 – 18 hod.
U Stadionu 548 (žlutý dům s nádstavbou)

Irena Katolická
Tel. 723 192 668

FINANČNÍ PŮJČKY

- pro důchodce do 75 let
- vyřízení zdarma
- od 20 do 150 tisíc korun

Bližší informace: p. Sadílková
mob. 724 781 310

Jiří Košťál - Jinošov 83

LYŽAŘSKÝ SERVIS
PŮJČOVNA

PRONÁJEM STŘEŠNÍCH BOXŮ
Montáže a seřízení vázání, opravy skluznic, brus hran a skluznic, preparace
Pátek: 15.00 - 19.00 Sobota: 10.00 - 18.00 Neděle: 10.00 - 16.00
Zakázky na počkání nebo dle dohody Tel.: 568 646 639 Mobil: 604 989 095

Přijmeme dopravce
na rozvoz piva a nápojů
v regionu Velká Bíteš
a okolí.

informace na tel. č. 548 134 100

od 10. 11. 2006

SECOND HAND

Nová prodejna pro malé i velké

**ulice Vlkovská 429, Velká Bíteš
naproti fotbalovému hřišti**

PKS

PKS MONT, a.s.

Specialista na okna, dveře a stěny
z plastu, dřeva a hliníku

Mimořádná podzimní sleva!
K běžné množstevní slevě (dané velikostí zakázky)
Vám nyní nabízíme ještě mimořádnou podzimní slevu navíc!

PKS MONT, a.s.
Brněnská 126/38,
591 39 Žďár nad Sázavou
tel: 566 697 310
fax: 566 697 393
e-mail: mont@pks.cz

Záruka kvality! ČSN EN ISO 9001
ČSN EN ISO 14001

www.pks.cz

VOLEJTE **ZDARMA**
800 23 00 23

Podzimní sleva s vylepšením!

Kromě mimořádné podzimní slevy
pro Vás nyní **máme** tato technická **vylepšení**:

1. Zvýšení stávající tepelné izolace
našich plastových a dřevěných oken
díky izolačnímu dvojsklu
se součinitelem prostupu tepla
Ug = 1,0.

2. Nový distanční rámeček
Super spacer s vylepšenou
schopností tepelného mostu
jako možnost dalšího zvýšení
stávající tepelné izolace
našich plastových a dřevěných oken.

3. Možnost použití druhého těsnění
u našich dřevěných oken,
které zvyšuje odolnost
proti hluku a zlepšuje
tepelné vlastnosti okna.

A ještě malý dárek:
Dětskou pojistku na okna v dětském pokoji Vám dáme **zdarma!**

Podzimní akce platí na výrobky s termínem montáže od 22.11. - 22.12. 2006,
tj. vztahuje se pouze na cenové nabídky vyhotovené v období 18.9. - 1.12. 2006.

Zpravodaj města Velké Bíteše vychází prvního dne v měsíci. Vydavatel: Klub kultury města Velké Bíteše.
Redakce: Masarykovo nám. č. 5, PSČ 595 01, tel.: 566 532 025, 566 532 342, e-mail: infocentrumvbites@iol.cz.
Odpovědný redaktor: Martina Musilová
Registrace: OÚ Žďár nad Sázavou MK ČR E 11280.
Předtisková úprava a tisk: PROTISK Velké Meziříčí, tel.: 566 520 387, protisk@protiskprchal.cz.
Uzávěrka pro prosinec 8. 11. 2006, leden 5. 12. 2006. Redakce si vyhrazuje právo úpravy. Cena 20 Kč.